

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Διατμηματικό ΠΜΣ στη Δημόσια Διοίκηση

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΔΟΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ
“ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 424 Γ.Σ.Ν.Ε”

Η εργασία (Thesis) υποβάλλεται για τη μερική κάλυψη των απαιτήσεων για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης

Δούρας Θεοχάρης

A.M. : 498

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια : Δρ. Βράνα Βασιλική

Σέρρες, Οκτώβριος 2023

Ευχαριστίες

Θα ήθελα, θερμά, να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου Δρ. Βράνα Βασιλική για την άριστη συνεργασία, την πολύτιμη και αδιάλειπτη στήριξή της, η οποία ήταν καθοριστική για την ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας. Η αμεσότητα στην επικοινωνία και η διαρκής καθοδήγηση της, αποτελούν χαρακτηριστικά ενός έμπειρου και επιτυχημένου ακαδημαϊκού αλλά και ενός ιδιαίτερα αξιόλογου ανθρώπου.

Επιπλέον θα ήθελα να ευχαριστήσω όλο το προσωπικό του 424 Γ.Σ.Ν.Ε το οποίο συμμετείχε πρόθυμα στην έρευνα που διεξήχθη συμβάλλοντας καθοριστικά στην περάτωση της εργασίας αυτής καθώς και τον συνάδελφο, συμφοιτητή και φίλο Ικιούζη Άγγελο για την συμπαράσταση και την ανταλλαγή σκέψεων και απόψεων καθ' όλη τη διάρκεια του ΜΠΣ μας.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω και την οικογένεια μου η οποία με στήριξε και ενθάρρυνε όλο αυτό το διάστημα ώστε να πραγματώσω τον στόχο μου.

Περίληψη

Ο ψηφιακός εγγραμματισμός αποτελεί μία από τις σημαντικότερες δεξιότητες τις οποίες καλείται να αναπτύξει ο σύγχρονος εργαζόμενος, για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στα εργασιακά του καθήκοντα και υποχρεώσεις. Η παρούσα εργασία αποτέλεσε μία ποσοτική έρευνα, η οποία πραγματοποιήθηκε μέσω ερωτηματολογίων τα οποία μοιράστηκαν σε ένα δείγμα 225 ατόμων και είχε ως σκοπό της την διερεύνηση του επιπέδου ψηφιακού εγγραμματισμού και ψηφιακών δεξιοτήτων των εργαζομένων του 424 Γενικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου Εκπαιδύσεως. Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, οι συμμετέχοντες/ουσες αντιμετώπισαν δυσκολίες αναφορικά με την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, οι οποίες σχετίζονται με την αναζήτηση πληροφοριών στον ιστό και την κατανόηση της ξένης γλώσσας. Οι δυσκολίες αυτές ήταν εντονότερες για τις γυναίκες συμμετέχουσες ταυτόχρονα, οι κάτοχοι διδακτορικού φάνηκε να μην αναπτύσσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες λόγω έλλειψης χρόνου, ενώ οι απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης παρεμποδίζονται από τις ξένες γλώσσες στις οποίες βρίσκονται οι πληροφορίες που αναζητούν και την έλλειψη εξοικείωσης με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Τέλος, διαπιστώθηκε ότι όσοι εργάζονται ως πολιτικό προσωπικό αναζητούν συχνότερα πληροφορίες από συνέδρια, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης και έντυπα επιστημονικά περιοδικά, σε σχέση με το στρατιωτικό προσωπικό του οργανισμού υγείας.

Λέξεις κλειδιά: Ψηφιακός Γραμματισμός, Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, Ψηφιακές Δεξιότητες, Επαγγελματίας Υγείας.

Abstract

Digital literacy is one of the most important skills that the modern worker is required to develop in order to be able to cope with his/her work duties and obligations. The present study was a quantitative research, which was conducted through questionnaires distributed to a sample of 225 people and aimed to investigate the level of digital literacy and digital skills of medical staff and employees of the 424 General Military Training Hospital. According to the findings of the survey, the participants experienced difficulties regarding the development of digital skills related to searching information on the web and understanding foreign language. These difficulties were more pronounced for female participants. At the same time, PhD holders seemed not to develop their digital skills due to lack of time, while secondary school graduates were hindered by the foreign languages in which the information is found and lack of familiarity with computers. Ultimately, it became evident that civilian people exhibit a higher propensity to acquire information from many sources, including conferences, social media platforms, online search engines, and print scientific journals, in comparison to their military colleagues inside the health organization.

Keywords: Digital Literacy, Information and Communication Technologies, Digital Skills, Health professional.

Πίνακας Περιεχομένων

Περίληψη.....	3
Abstract.....	4
Λίστα Γραφημάτων.....	7
Λίστα Πινάκων	8
1. Εισαγωγή.	10
2. Ψηφιακές Δεξιότητες.	11
2.1. Ορισμός.	11
2.2. Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων.	12
2.3. Ψηφιακές δεξιότητες στην εργασία.	14
2.4. Ψηφιακές δεξιότητες στον τομέα της υγείας.	16
3. Ψηφιακός εγγραμματισμός.	18
3.1. Ορισμός της έννοιας.	18
3.2. Ψηφιακός γραμματισμός στον τομέα της υγείας.	21
4. Βιβλιογραφική ανασκόπηση ερευνών σχετικά με τον ψηφιακό γραμματισμό και τις ψηφιακές δεξιότητες εργαζομένων στον τομέα της υγείας.	25
4.1. Αποτελέσματα βιβλιογραφικής ανασκόπησης σε εθνικό επίπεδο.	25
4.2. Αποτελέσματα βιβλιογραφικής ανασκόπησης σε διεθνές επίπεδο.	27
5. Μεθοδολογία έρευνας.	28
5.1. Σκοπός της έρευνας και ερευνητικά ερωτήματα.	28
5.2. Ερευνητικό εργαλείο.....	28
5.3. Συλλογή δεδομένων.	29
5.4. Ανάλυση δεδομένων.	30
5.5. Δείγμα της έρευνας.	30
6. Αποτελέσματα έρευνας.....	36
7. Συμπεράσματα και μελλοντικές επεκτάσεις.	54

7.1. Συμπεράσματα.....	54
7.2. Μελλοντικές επεκτάσεις.....	55
7.3. Περιορισμοί.....	56
Βιβλιογραφία.....	57
Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία.....	57
Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία.....	59
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....	60

Λίστα Γραφημάτων

Γράφημα 1. Υπηρεσία (Τομέας) που εργάζεστε	34
Γράφημα 2. Πόσο σίγουροι/ες είστε για την ικανότητα σας να χρησιμοποιείτε ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία.....	37
Γράφημα 3. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία στην εργασία σας.....	39
Γράφημα 4. Πόσο αποτελεσματικές πιστεύετε ότι είναι οι ψηφιακές σας δεξιότητες στην εργασία σας	43
Γράφημα 5. Πόσο συχνά λαμβάνετε εκπαίδευση σχετικά με τα ψηφιακά εργαλεία και την τεχνολογία στην εργασία σας.....	45
Γράφημα 6. Πόσο πολύτιμα πιστεύεται ότι είναι τα ψηφιακά εργαλεία και η τεχνολογία για τη δουλειά σας.	46
Γράφημα 7. Πόσο σημαντικές πιστεύετε ότι θα είναι οι ψηφιακές δεξιότητες και η ψηφιακή παιδεία για τους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας στο μέλλον.....	49

Λίστα Πινάκων

Πίνακας 1. Φύλο	30
Πίνακας 2. Ηλικία	31
Πίνακας 3. Οικογενειακή κατάσταση	31
Πίνακας 4. Εκπαιδευτικό επίπεδο	32
Πίνακας 5. Ιδιότητα.....	32
Πίνακας 6. Σχέση εργασίας	32
Πίνακας 7. Χρόνος συνολικής επαγγελματικής εμπειρίας	33
Πίνακας 8. Χρόνος προϋπηρεσίας στο 424 ΓΣΝΕ	33
Πίνακας 9.Υπηρεσία (Τομέας) που εργάζεστε	34
Πίνακας 10. Θέση που κατέχετε στο χώρο εργασίας σας.....	35
Πίνακας 11. Πως θα αξιολογούσατε τις γενικές σας ψηφιακές δεξιότητες	36
Πίνακας 12. Πόσο σίγουροι/ες είστε για την ικανότητα σας να χρησιμοποιείτε ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία.....	37
Πίνακας 13. Ποιο είναι το μέσο που συνήθως χρησιμοποιείτε για να αποκτήσετε πρόσβαση στο διαδίκτυο	38
Πίνακας 14. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία στην εργασία σας.....	38
Πίνακας 15. Όταν κάνετε χρήση Η/Υ στον χώρο εργασίας σας, συνήθως ποιες ΤΠΕ χρησιμοποιείτε.....	40
Πίνακας 16. Συχνότητα αναζήτησης πληροφοριών για διάφορα θέματα	41
Πίνακας 17. Συχνότητα χρήσης πηγών πληροφόρησης	42
Πίνακας 18. Πόσο αποτελεσματικές πιστεύετε ότι είναι οι ψηφιακές σας δεξιότητες στη δουλειά σας.	43
Πίνακας 19. Πως θα βαθμολογούσατε τον ψηφιακό σας γραμματισμό.....	44
Πίνακας 20. Πόσο εξοικειωμένοι/ες είστε με ζητήματα απορρήτου και ασφάλειας δεδομένων που σχετίζονται με ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία	44
Πίνακας 21. Πόσο συχνά λαμβάνετε εκπαίδευση σχετικά με τα ψηφιακά εργαλεία και την τεχνολογία στην εργασία σας.	45
Πίνακας 22. Πόσο πολύτιμα πιστεύετε ότι είναι τα ψηφιακά εργαλεία και η τεχνολογία για τη δουλειά σας.	46
Πίνακας 23. Ποιος είναι συνήθως ο τρόπος εκμάθησης σας σε νέα ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία	47

Πίνακας 24. Πως νιώθετε τις ψηφιακές σας δεξιότητες και τον αλφαριθμητισμό σας σε σύγκριση με τους συναδέλφους σας.....	47
Πίνακας 25. Σημαντικότητα εμποδίων που αντιμετωπίζουν για την ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων	48
Πίνακας 26. Πόσο σημαντικές πιστεύετε ότι είναι οι ψηφιακές δεξιότητες και η ψηφιακή παιδεία για τους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας στο μέλλον.....	49
Πίνακας 27. Πως ο κλάδος της υγειονομικής περίθαλψης θα μπορούσε να υποστηρίξει καλύτερα τις ψηφιακές δεξιότητες των εργαζομένων του	50
Πίνακας 28. Διαφοροποιήσεις ως προς τα δημογραφικά χαρακτηριστικά.....	50
Πίνακας 29. Στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς το φύλο	51
Πίνακας 30. Στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς το εκπαιδευτικό επίπεδο	52
Πίνακας 31. Διαφοροποιήσεις ως προς την ιδιότητα (Στρατιωτικό/Πολιτικό προσωπικό) των εργαζομένων	53
Πίνακας 32. Στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς την ιδιότητα	53

1. Εισαγωγή.

Η σύγχρονη κοινωνία βιώνει αυτήν τη στιγμή έναν σημαντικό μετασχηματισμό που χαρακτηρίζεται από τη διάχυτη επιρροή της ψηφιακής τεχνολογίας. Τα τεχνολογικά εργαλεία, κάποτε άγνωστα και πρωτότυπα, έχουν γίνει πλέον αναπόσπαστο μέρος της καθημερινότητάς μας, απαιτώντας τη δέσμευση και αλληλεπίδραση των υπαλλήλων και των εργαζομένων κάθε είδους με αυτή. Η πανδημία COVID-19 έχει επισπεύσει αυτόν τον μετασχηματισμό σε διάφορους κοινωνικούς τομείς μέσα σε ένα συμπυκνωμένο χρονικό πλαίσιο, οδηγώντας έτσι εκτεταμένες συνέπειες στα επαγγέλματα της υγειονομικής περίθαλψης και της ιατρικής εκπαίδευσης.

Ο κλάδος της υγειονομικής περίθαλψης υπόκειται σε μετασχηματισμό ως αποτέλεσμα της αυξανόμενης υιοθέτησης ψηφιακών εφαρμογών, τηλεϊατρικής και τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης (AI), ιδιαίτερα στους τομείς της διάγνωσης και του σχεδιασμού θεραπείας. Επιπλέον, οι σύγχρονες τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών διευκολύνουν την εφαρμογή της ηλεκτρονικής υγείας και της εξατομικευμένης θεραπείας. Η ταχεία μετάβαση προς την ψηφιοποιημένη υγειονομική περίθαλψη και οι αντίστοιχες προϋποθέσεις απαιτούν από τους επαγγελματίες υγείας να διαθέτουν πλήρη επάρκεια στη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας, τόσο κατά την εκπαίδευσή τους όσο και στην κλινική τους πρακτική (Hege et al., 2020).

Στο πλαίσιο αυτό, στόχος της παρούσας έρευνας, είναι να διερευνήσει τις ψηφιακές δεξιότητες και το επίπεδο ψηφιακού εγγραμματισμού των εργαζομένων υγείας στο 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαίδευσης, μέσα από μία εμπειρική ερευνητική προσέγγιση που επιδιώκει να φέρει όσο το δυνατόν πιο αξιόπιστα ευρήματα. Η έρευνα, δομείται σε δύο τμήματα, το θεωρητικό μέρος, που αποτελείται από τέσσερα κεφάλαια και περιλαμβάνει την αποσαφήνιση όρων καθώς και τη βιβλιογραφική ανασκόπηση της έρευνας και το ερευνητικό τμήμα, στο οποίο παρατίθεται η μεθοδολογία, τα αποτελέσματα αλλά και τα συμπεράσματα τα οποία εξήχθησαν από την έρευνα.

2. Ψηφιακές Δεξιότητες.

2.1. Ορισμός.

Στην σημερινή εποχή, η κοινωνία και η οικονομία διανύουν μια φάση μεταμόρφωσης, όπου οι ειδικές ικανότητες έχουν καταστεί απαραίτητες για τους εργαζομένους για να αφομοιωθούν στο παραγωγικό πλαίσιο και για τις επιχειρήσεις για να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Στο πλαίσιο της αγοράς εργασίας, η απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων έχει γίνει εξίσου σημαντική με την ανάπτυξη του γλωσσικού γραμματισμού και των αριθμητικών δεξιοτήτων. Αυτές οι ικανότητες είναι απαραίτητες για την εξασφάλιση επικερδούς απασχόλησης και για την αξιοποίηση των προοπτικών που παρουσιάζει η σύγχρονη ψηφιακή οικονομία και κοινωνία, όσον αφορά την προσωπική ανάπτυξη και ενσωμάτωση (Van Laar et al., 2017).

Οι ψηφιακές δεξιότητες αναφέρονται στις ικανότητες που δίνουν τη δυνατότητα στα άτομα να χρησιμοποιούν την τεχνολογία για διαφορετικούς στόχους, όπως η απασχόληση, η εκπαίδευση, το εμπόριο, η απόκτηση γνώσης και η συμμετοχή στα κοινά. Οι ικανότητες αυτές συνδέονται με διάφορους τομείς της εργασίας και της προσωπικής ζωής και διευκολύνουν την ενίσχυση των δυνατοτήτων ενός ατόμου για απασχόληση, παραγωγικότητα, δημιουργικότητα και προσαρμοστικότητα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των επικείμενων τεχνολογικών εξελίξεων. Το σύγχρονο ψηφιακό τοπίο απαιτεί ένα ξεχωριστό σύνολο δεξιοτήτων σε σύγκριση με εκείνες που ήταν απαραίτητες ακόμη και πέντε χρόνια πριν. Αυτό υπογραμμίζει τη σημασία της καλλιέργειας στοιχειωδών ψηφιακών ικανοτήτων, καθώς και δεξιοτήτων που διευκολύνουν τη διαρκή μάθηση και ανάπτυξη (Van Deursen & Van Dijk, 2014).

Οι ψηφιακές ικανότητες είναι αλληλένδετες. Ωστόσο, για να διευκολυνθεί ο διάλογος στον τομέα της δημόσιας πολιτικής, είναι εφικτό να κατηγοριοποιηθούν σε τρία επίπεδα, σύμφωνα με την ταξινόμηση της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών.

Βασικό επίπεδο: Στο θεμελιώδες επίπεδο, τα άτομα διαθέτουν δεξιότητες που τους επιτρέπουν να εκτελούν στοιχειώδεις εργασίες, όπως η χρήση πληκτρολογίου ή οθόνης αφής, η πλοήγηση σε εφαρμογές λογισμικού όπως

επεξεργαστές κειμένου, η οργάνωση αρχείων, η μετάδοση ηλεκτρονικών μηνυμάτων, η συμπλήρωση εντύπων και η διεξαγωγή διαδικτυακών αναζητήσεων.

Ενδιάμεσο επίπεδο: Στο ενδιάμεσο επίπεδο, τα άτομα είναι σε θέση να χρησιμοποιούν ψηφιακές τεχνολογίες με μεγαλύτερη επάρκεια προκειμένου να παράγουν περιεχόμενο, να συμμετέχουν σε αυτοματοποιημένες ροές εργασίας και να αξιολογούν τεχνολογικά εργαλεία. Οι ικανότητες του επιπέδου αυτού εξοπλίζουν τα άτομα με την ικανότητα να εκτελούν διάφορα καθήκοντα στην ακαδημαϊκή και επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Προηγμένο επίπεδο: Το προηγμένο επίπεδο αφορά τις δεξιότητες που απαιτούνται για επαγγέλματα στον κλάδο της τεχνολογίας της πληροφορίας ή σε εκείνα που συνδέονται στενά με αυτήν, συμπεριλαμβανομένου, ενδεικτικά, της γραφιστικής, της ανάπτυξης πολυμέσων και της ανάλυσης δεδομένων. Αναμένεται ότι η παγκόσμια ανάγκη για άτομα σε αυτό το επαγγελματικό πεδίο θα παρουσιάσει αύξηση του ρυθμού στο εγγύς μέλλον, λόγω της επικείμενης εμφάνισης εννοιών όπως η τεχνητή νοημοσύνη, τα μεγάλα δεδομένα, η κωδικοποίηση και το διαδίκτυο των πραγμάτων. Η απόκτηση αυτών των δεξιοτήτων διευκολύνεται συνήθως μέσω της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αν και εναλλακτικά προγράμματα κατάρτισης, όπως τα boot camps κωδικοποίησης, παρουσιάζουν επίσης βιώσιμες επιλογές. Τα Ιδρύματα Επαγγελματικής Κατάρτισης επεκτείνουν μεθοδικά τις υπηρεσίες τους σε αυτόν τον τομέα, αν και δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση σε αντίθεση με τα προγράμματα σπουδών (O.I.T., 2023).

2.2. Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων.

Υπό το πρίσμα της ανάδυσης της παγκόσμιας κοινωνίας της γνώσης και της ταχείας ολοκλήρωσης της Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), είναι ζωτικής σημασίας να αναπτυχθούν ψηφιακές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την ετοιμότητα του εργατικού δυναμικού. Επιπλέον, σε συνδυασμό με τις αλλαγές στην αγορά εργασίας, οι δεξιότητες που σχετίζονται με τον 21ο αιώνα, όπως η ανάκτηση και αξιολόγηση πληροφοριών, η επίλυση

προβλημάτων, η επικοινωνία και η ικανότητα πλοήγησης σε ένα ψηφιακό περιβάλλον, θεωρούνται ευρέως ως απαραίτητες (Van Laar et al., 2017).

Οι προαναφερθείσες εξελίξεις απαιτούν αυξημένη εστίαση στην αναγνώριση και απόκτηση των δεξιοτήτων που χρειάζονται τα άτομα για να εμπλακούν στην κοινωνία της γνώσης με αποτελεσματικό τρόπο (Ananiadou & Claro, 2009). Παρά την αναγνωρισμένη σημασία των ψηφιακών δεξιοτήτων του 21ου αιώνα, εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη επαρκούς ορισμού σχετικά με την ενσωμάτωσή τους. Η επάρκεια σε αυτές τις ικανότητες είναι ζωτικής σημασίας τόσο για άτομα όσο και για οντότητες, όπως επιχειρήσεις ή οργανισμοί, ώστε να παραμείνουν ενήμεροι για τις εξελίξεις και να προωθούν τη δημιουργία νέων προϊόντων και διαδικασιών. Σύμφωνα με τον ισχυρισμό των Lewin & McNicol (2015), η αυξανόμενη επιρροή της παγκοσμιοποίησης και της ψηφιακής οικονομίας της γνώσης έχει προκαλέσει πολλά επιχειρήματα υπέρ της αναγκαιότητας ανάπτυξης των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα για την εξασφάλιση επιτυχίας στον επαγγελματικό τομέα, με τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) να κατέχουν κεντρικό ρόλο στην καλλιέργειά τους. Σύμφωνα με τα ευρήματα των Claro et al. (2012), οι ψηφιακές δεξιότητες του 21ου αιώνα περιλαμβάνουν τέσσερις βασικές πτυχές:

- (1) την ικανότητα να αξιοποιούνται επαρκώς οι ΤΠΕ για την αντιμετώπιση γνωστικών εργασιών σε επαγγελματικά περιβάλλοντα
- (2) την ικανότητα ανάπτυξης δεξιοτήτων που δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από την τεχνολογία, καθώς δεν σχετίζονται με τη χρήση κάποιου συγκεκριμένου προγράμματος λογισμικού
- (3) την ικανότητα ανάπτυξης δεξιοτήτων που διευκολύνουν γνωστικές διαδικασίες ανώτερης τάξης
- (4) την ικανότητα ανάπτυξης δεξιοτήτων που συνδέονται με γνωστικές διαδικασίες που προωθούν τη συνεχή μάθηση μεταξύ των εργαζομένων (Van Laar et al., 2017).

2.3. Ψηφιακές δεξιότητες στην εργασία.

Η σύγχρονη κοινωνία έχει υποστεί μια μετάβαση από μια οικονομία βασισμένη στα εμπορεύματα και στη χειρωνακτική εργασία σε μια οικονομία βασισμένη στο ανθρώπινο κεφάλαιο της γνώσης και υψηλής ειδίκευσης, όπως προτείνουν οι Jara et al. (2015). Είναι επιτακτική ανάγκη για τους εργαζόμενους να διαθέτουν την ικανότητα προσαρμογής στις μεταβάσεις εργασιακού περιβάλλοντος και να επιδεικνύουν ευελιξία στην απόκτηση νέων συνόλων δεξιοτήτων. Η επικράτηση των ΤΠΕ στο χώρο εργασίας έχει οδηγήσει σε σημαντική ζήτηση για υπαλλήλους που διαθέτουν επαρκείς δεξιότητες σε αυτόν τον τομέα. Τα τελευταία χρόνια, έχουν εισαχθεί διάφορα πλαίσια και ορισμοί δεξιοτήτων, όπως δεξιότητες του 21ου αιώνα, ψηφιακές δεξιότητες, ψηφιακές ικανότητες, ηλεκτρονικές δεξιότητες και δεξιότητες στο διαδίκτυο για τη διερεύνηση των διαφορών στις ψηφιακές δεξιότητες και για την ανάπτυξη στρατηγικών για την ενίσχυση αυτών των δεξιοτήτων (Van Laar et al., 2020).

Ο ορισμός των ψηφιακών δεξιοτήτων έχει μετασχηματιστεί τα τελευταία χρόνια, απομακρυνόμενος από μια στενή τεχνική εστίαση σε μια ευρύτερη προοπτική που περιλαμβάνει δεξιότητες υψηλότερης τάξης ή σχετικές με το περιεχόμενο, όπως προτείνουν οι Claro et al. (2012). Σύμφωνα με μια πρόσφατη συστηματική ανασκόπηση της επιστημονικής βιβλιογραφίας, υπάρχουν επτά θεμελιώδεις ικανότητες που ενσωματώνουν ψηφιακά στοιχεία. Οι Van Laar et al. (2017) έχουν εντοπίσει ένα σύνολο ψηφιακών δεξιοτήτων που κρίνονται απαραίτητες στον 21ο αιώνα. Αυτές οι δεξιότητες περιλαμβάνουν την τεχνική επάρκεια, την πληροφοριακή παιδεία, την αποτελεσματική επικοινωνία, τις συνεργατικές ικανότητες, τη δημιουργικότητα, την κριτική σκέψη και την επίλυση προβλημάτων. Αν και είναι ευρέως αποδεκτό ότι αυτές οι δεξιότητες είναι ζωτικής σημασίας για την κάλυψη των απαιτήσεων του σύγχρονου εργατικού δυναμικού, υπάρχει έλλειψη συνολικής κατανόησης σχετικά με την αξιολόγηση δεξιοτήτων, σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας που διεξήχθη από τους Voogt & Roblin (2012). Παρά τη θεωρητική περιγραφή των διαφορετικών στοιχείων ψηφιακών δεξιοτήτων από τους Claro et al. (2012), εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη σαφήνειας σχετικά με τις συγκεκριμένες μεταβλητές που επηρεάζουν αυτές τις δεξιότητες. Οι Siddiq et al. (2016) παρατήρησαν ότι ένα

σημαντικό ποσοστό της βιβλιογραφίας που σχετίζεται με τις ψηφιακές δεξιότητες τείνει να επεξηγεί τις δεξιότητες με θεωρητικό τρόπο, με περιορισμένη εμπειρική υποστήριξη. Αρκετές πρωτοβουλίες έχουν προτείνει πλαίσια για την επισημοποίηση και την οργάνωση αυτών των δεξιοτήτων. Η Partnership for 21st Century Skills (P21) είναι μια συνεργατική οντότητα που περιλαμβάνει τόσο κυβερνητικούς όσο και εταιρικούς ενδιαφερόμενους. Το P21 προσδιορίζει τρεις διακριτές κατηγορίες δεξιοτήτων, δηλαδή δεξιότητες μάθησης (συμπεριλαμβανομένης της δημιουργικότητας και της καινοτομίας, της κριτικής σκέψης και επίλυσης προβλημάτων, και της επικοινωνίας και της συνεργασίας), τις δεξιότητες αλφαριθμητισμού (συμπεριλαμβανομένου του αλφαριθμητισμού στις πληροφορίες, του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας και του γραμματισμού στις ΤΠΕ) και δεξιότητες ζωής (περιλαμβάνοντας ευελιξία και προσαρμοστικότητα, πρωτοβουλία και αυτοκατεύθυνση, κοινωνικές και διαπολιτισμικές δεξιότητες, παραγωγικότητα και υπευθυνότητα, ηγεσία και υπευθυνότητα). Το The Assessment and Teaching of 21st Century Skills (ATC21S) είναι ένα διεθνές ερευνητικό έργο που στοχεύει στην προώθηση της ανάπτυξης και αξιολόγησης δεξιοτήτων που κρίνονται απαραίτητες για την επιτυχία στον 21ο αιώνα. Σύμφωνα με τους Binkley et al. (2012), η πρωτοβουλία ATC21S απέδωσε συνολικά δέκα δεξιότητες, οι οποίες ταξινομήθηκαν σε τέσσερις διακριτές κατηγορίες. Αυτές οι κατηγορίες περιλαμβάνουν τρόπους σκέψης, τρόπους εργασίας, εργαλεία για εργασία και ζωή στον κόσμο.

Έχουν γίνει προσπάθειες για τον εντοπισμό κοινών σημείων στην εννοιολόγηση των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα, δεδομένου ότι ο ακριβής ορισμός, η ποσότητα και το υποσύνολο των ολοκληρωμένων δεξιοτήτων μπορεί να ποικίλλουν. Οι Voogt & Roblin (2012) έδειξαν ότι όλα τα υπάρχοντα πλαίσια ενσωματώνουν ικανότητες που σχετίζονται με τις ΤΠΕ, τη συνεργατική εργασία, την αποτελεσματική επικοινωνία, καθώς και την κοινωνική και πολιτιστική ευαισθητοποίηση. Επιπλέον, αναγνωρίζεται ευρέως ότι η δημιουργικότητα, η κριτική σκέψη και οι δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων εκτιμώνται ιδιαίτερα. Η έρευνα για τις ψηφιακές δεξιότητες αναγνωρίζει τη σημασία της εξέτασης τόσο των θεμελιωδών δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για τη χρήση του διαδικτύου όσο και των προηγμένων δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για την κατανόηση και τη χρήση διαδικτυακού περιεχομένου (Van Laar et al., 2020).

2.4. Ψηφιακές δεξιότητες στον τομέα της υγείας.

Η ψηφιοποίηση της υγείας έχει τη δυνατότητα να φέρει επανάσταση στις ιατρικές πρακτικές, την πρόσβαση στην περίθαλψη και τη σχέση μεταξύ γιατρών και ασθενών. Η προσπάθεια αυτή περιλαμβάνει την ψηφιοποίηση των αρχείων υγείας των ασθενών, την τηλεϊατρική, τη χρήση ιατρικών συσκευών με δυνατότητα τεχνητής νοημοσύνης (AI) και τη διαγνωστική υποστήριξη για επαγγελματίες υγείας και περίθαλψης. Η ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας στον τομέα της υγείας και της περίθαλψης, σε συνδυασμό με τον διαρκή αντίκτυπο της πανδημίας στην απασχόληση και τη δημογραφική γήρανση, πρόκειται να αλλάξει σημαντικά τις προϋποθέσεις για ψηφιακές ικανότητες και επαγγέλματα σε αυτόν τον τομέα. Ωστόσο, υπάρχει μια άνιση κατανομή της ψηφιοποίησης της οδού περίθαλψης και του ευρύτερου ψηφιακού μετασχηματισμού του τομέα υγείας και περίθαλψης σε όλη την Ευρώπη (Healthy Europe, 2023).

Η αποτελεσματικότητα του τομέα της υγείας και της περίθαλψης παρεμποδίζεται από τη διάχυτη έλλειψη ψηφιακών ικανοτήτων μεταξύ των επαγγελματιών του και των ατόμων που εξυπηρετούν, συμπεριλαμβανομένων των ασθενών, των φροντιστών και των οικογενειών. Η αποτελεσματικότητα της ψηφιακής υγείας παρεμποδίζεται από την έλλειψη μιας σαφώς καθορισμένης ευρωπαϊκής προσέγγισης όσον αφορά τις ψηφιακές δεξιότητες υγείας και τον ψηφιακό εγγραμματισμό υγείας. Σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθη από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την υγεία το 2016, ένα σημαντικό ποσοστό επαγγελματιών υγείας και φροντίδας, συγκεκριμένα το 79%, ανέφερε ότι το eHealth/mHealth έχει ή θα έχει ουσιαστική επιρροή στην επαγγελματική τους πορεία. Ωστόσο, η πλειονότητα του 61% των ερωτηθέντων ανέφερε ότι δεν είχε λάβει εξειδικευμένες οδηγίες ή εκπαίδευση για τις ψηφιακές δεξιότητες για την αποτελεσματική πλοήγηση σε αυτές τις σημαντικές αλλαγές. Αν και η ψηφιοποίηση της οδού φροντίδας παρουσιάζει πολυάριθμα πιθανά πλεονεκτήματα, ενέχει επίσης τον κίνδυνο να δυσκολέψει τα άτομα που δεν διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες για να χειριστούν αυτά τα ψηφιακά εργαλεία. Παρόμοια με την ψηφιακή επανάσταση σε διάφορους τομείς, η αμηχανία που απορρέει από νέα και ασυνήθιστα τεχνολογικά μέσα μπορεί να

οδηγήσει σε αποτελέσματα που εισάγουν διακρίσεις. Το ζήτημα του χάσματος δεξιοτήτων, αν και δεν είναι αποκλειστικό στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, δικαιολογεί την προσοχή των υπευθύνων χάραξης πολιτικής λόγω του θεμελιώδους δικαιώματος των ατόμων να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης (Healthy Europe, 2023).

Η χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας έχει την ικανότητα να βελτιώσει την προσβασιμότητα στην υγειονομική περίθαλψη και σε συναφείς υπηρεσίες. Ωστόσο, είναι επιτακτική ανάγκη να διασφαλιστεί ότι τέτοιες εξελίξεις δεν επιδεινώνουν τις υπάρχουσες ανισότητες. Η παραμέληση να δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα ορισμένα άτομα να αποκλειστούν από αυτά τα οφέλη. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό καθώς τα δημογραφικά στοιχεία των ασθενών που είναι πιο επιρρεπείς στην ανάγκη ιατρικής φροντίδας, ειδικά εκείνων που είναι προχωρημένης ηλικίας και κοινωνικά απομονωμένοι, παρουσιάζουν χαμηλότερη τάση να επιδιώκουν ενεργά υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και είναι λιγότερο διατεθειμένοι να αξιοποιήσουν τεχνολογικές καινοτομίες όπως η τηλεϊατρική ως αντισταθμιστικό μέτρο. Κατά συνέπεια, υπάρχει δυνατότητα διαιώνισης του νόμου της αντίστροφης περίθαλψης, όπου οι ασθενείς που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη φροντίδας διατρέχουν επίσης υψηλότερο κίνδυνο να μην τη λάβουν (Healthy Europe, 2023).

3. Ψηφιακός εγγραμματισμός.

3.1. Ορισμός της έννοιας.

Η έννοια του «τεχνολογικού ή ψηφιακού εγγραμματισμού» ή της «ψηφιακής ή πληροφοριακής παιδείας» αναφέρονται συχνά στην επιστημονική βιβλιογραφία (Solomonidou, 2000). Η ερμηνεία του ίδιου φαινομένου, δηλαδή της εξοικείωσης με τις ΤΠΕ, διευκολύνεται από αυτούς τους όρους και για το λόγο αυτό υιοθετούνται ευρέως. Η κατανόηση των θεμελιωδών εννοιών της πληροφορικής και η καλλιέργεια σχετικών ικανοτήτων θεωρούνται αναπόσπαστα συστατικά της βασικής εκπαίδευσης, ενώ η σημασία τους ταυτίζεται με την απόκτηση δεξιοτήτων γραμματισμού και γραφής. Σύμφωνα με τη Σολομωνίδου (2000), υποστηρίζεται ότι στη σύγχρονη κοινωνία, τα άτομα που είναι τεχνολογικά εγγράμματα απαιτείται να διαθέτουν και να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά ψηφιακές τεχνολογικές δεξιότητες προκειμένου να έχουν πρόσβαση και να χρησιμοποιούν ψηφιακές πηγές πληροφοριών, να συμμετέχουν στην ανάκτηση πληροφοριών και να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ψηφιακές ανάγκες. Ως εκ τούτου, με τη συνεχή πρόοδο της σύγχρονης ψηφιακής εποχής, που περιλαμβάνει τις προόδους στην ποιότητα, το εύρος, και κυρίως την ταχύτητα της πληροφόρησης και της επικοινωνίας, το ζήτημα της αποτελεσματικής ψηφιακής εκπαίδευσης σε όλους τους τομείς γίνεται πιο επίκαιρο παρά ποτέ. Η ενσωμάτωση ενός συνόλου αναδυόμενων γραμματισμών, συγκεκριμένα του πληροφοριακού εγγραμματισμού ή, ακριβέστερα, του «ψηφιακού γραμματισμού» (Μητροπούλου, 2015), μπορεί να διευκολύνει αυτή τη διαδικασία (Γκίκας, 2021).

Σύμφωνα με τον Μπίκο (2012), η έννοια του «ψηφιακού εγγραμματισμού» ή αλλιώς «ψηφιακού γραμματισμού» έννοιες ταυτόσημες, στερείται ακριβούς, σαφούς ή ολοκληρωμένου ορισμού. Ο Gilster (1997) ορίζει τον ψηφιακό γραμματισμό ως την ικανότητα κατανόησης πληροφοριών και, πιο σημαντικό, αξιολόγησης και ενσωμάτωσης πληροφοριών σε διάφορες μορφές που διατίθενται από υπολογιστές. Η ικανότητα αξιολόγησης και ερμηνείας πληροφοριών θεωρείται ευρέως κρίσιμη, καθώς επιτρέπει στα άτομα να κατανοούν τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στο Διαδίκτυο χρησιμοποιώντας

την κριτική τους σκέψη. Αυτή η ικανότητα είναι απαραίτητη για την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των πηγών πληροφοριών στο πλαίσιο της ερευνητικής διαδικασίας (Γκίκας, 2021).

Σύμφωνα με τους Lankshear & Nobel (2006), ο ψηφιακός γραμματισμός αναφέρεται στην ικανότητα αποτελεσματικής ευθυγράμμισης του χρησιμοποιούμενου μέσου με τον συγκεκριμένο τύπο πληροφοριών που μεταφέρεται ή προσαρμογής των δεξιοτήτων του στα μοναδικά χαρακτηριστικά του Διαδικτύου, ενός νέου μέσου.

Σύμφωνα με τον Ματσαγγούρα (2006), υπάρχει ανησυχία σχετικά με τις πιθανές συνέπειες του συντριπτικού όγκου πληροφοριών που διατίθενται μέσω των νέων πλατφορμών μέσων. Αυτό το ζήτημα επηρεάζει τους χρήστες, επαγγελματίες και μη, που μπορεί να δυσκολεύονται να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά αυτήν την αφθονία πληροφοριών.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2010), ο γραμματισμός σε σχέση με τα μέσα επικοινωνίας, ή ο ψηφιακός γραμματισμός, είναι μια ουσιαστική θεμελιώδης δεξιότητα στη σύγχρονη κοινωνία. Υπό το φως αυτών των εκτιμήσεων, η Επιτροπή τονίζει τη σημασία της ενσωμάτωσης της εκπαίδευσης στα μέσα ενημέρωσης στα επίσημα εκπαιδευτικά προγράμματα, διασφαλίζοντας την προσβασιμότητά της σε όλα τα παιδιά και ενσωμάτωσή της στο πρόγραμμα σπουδών σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης. Ακόμη, υπάρχει πρόταση να ενσωματωθεί ο γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας ως η ένατη βασική ικανότητα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη δια βίου μάθηση, ευθυγραμμιζόμενη με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε. (Γκίκας, 2021).

Πρακτικά, η έννοια του ψηφιακού γραμματισμού συνδέεται με διάφορες δραστηριότητες και διαδικασίες που απαιτούν συγκεκριμένες ικανότητες και δεξιότητες. Αυτές περιλαμβάνουν τη χρήση ψηφιακών οπτικών δίσκων (CD και DVD), τη λειτουργία προσωπικών υπολογιστών (επιτραπέζιων ή φορητών), tablets, κινητών τηλεφώνων και smartphones. Επιπλέον, τα άτομα με ένα υψηλό επίπεδο ψηφιακού γραμματισμού έχουν την ικανότητα να επικοινωνούν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσα από άλλες πλατφόρμες, που περιλαμβάνουν διάφορες μορφές μέσων όπως γραπτό κείμενο, ήχο ή εικόνες. Έχουν επίσης τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τις ψηφιακές δυνατότητες των τηλεοράσεων,

όπως το teletext, καθώς και να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες και τις εφαρμογές που παρέχονται από τις έξυπνες τηλεοράσεις. Ακόμη, αναμένεται να μπορούν να συμμετέχουν σε συνομιλίες μέσω Διαδικτύου και συνομιλίες φωνής μέσω πρωτοκόλλου Διαδικτύου (VoIP). Επιπλέον, η δεξιότητα χρήσης συστημάτων σημείων πώλησης (POS), όπως τονίζει ο Μπίκος (2012), είναι διαδεδομένη σε περιβάλλοντα εργασίας. Η ικανότητα χρήσης εφαρμογών πολυμέσων, ψηφιακών συσκευών μουσικής και πρόσβασης σε οδηγίες μέσω ψηφιακών μέσων έχει ακόμη γίνει ολοένα και πιο διαδεδομένη, καθώς επιτρέπει την πλοήγηση σε διεπαφές, την αναγνώριση και την αναπαραγωγή ψηφιακών πληροφοριών και τη μάθηση μέσω ψηφιακών προσωπικών μέσων (D.P.M.), τα οποία συχνά ενσωματώνουν λειτουργίες υπερκειμένου. Επιπλέον, ένας σημαντικός παράγοντας του ψηφιακού γραμματισμού είναι η γνώση του Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς στο Διαδίκτυο, που συνήθως αναφέρεται ως netiquette στη διεθνή βιβλιογραφία (Μητροπούλου, 2015).

Στη μελέτη τους, οι Turner et al. (2010) χρησιμοποίησαν εργαλεία παρακολούθησης και ανέλυσαν τα αρχεία καταγραφής ενός Μαθησιακού Περιβάλλοντος για να αξιολογήσουν την τεχνολογική επάρκεια (ψηφιακή παιδεία) των εκπαιδευομένων. Οι ερευνητές χρησιμοποίησαν τη συνολική χρήση του συστήματος και του λογισμικού ως δείκτη στην ερευνητική τους διαδικασία για να εξετάσουν το επίπεδο ψηφιακού γραμματισμού (Γκίκας, 2021).

Ο Παρασκευόπουλος (2009) υπογραμμίζει τρεις βασικούς τομείς εστίασης στη μελέτη των υπολογιστών:

- την αναγνώριση συγκεκριμένων εφαρμογών υπολογιστών σε διάφορους τομείς
- την αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο οι υπολογιστές μπορούν να συμβάλλουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων
- την αναγνώριση της επιρροής των υπολογιστών στην καθημερινότητα

Ως απαραίτητα βήματα για την καλλιέργεια και στοιχεία του ψηφιακού γραμματισμού, αναφέρονται από την ίδια μελέτη τα ακόλουθα:

- Η ενίσχυση της επάρκειας και των δεξιοτήτων Η/Υ.

- Η αξιολόγηση των παρεχόμενων πληροφοριών με βάση την ακρίβεια των δεδομένων, τη διασφάλιση των ατομικών δικαιωμάτων και την αντιμετώπιση των κοινωνικών αναγκών.
- Η αξιολόγηση των εργασιών που αναλαμβάνονται από υπολογιστή με στόχο την απελευθέρωση των ατόμων για πιο δημιουργικές εργασίες και η αποτελεσματική αξιολόγηση της ανάκτησης πληροφοριών με παράλληλη διασφάλιση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων.
- Η εξέταση των οφελών (οικονομικά, προσωπικά, επαγγελματικά, εκπαιδευτικά κ.λπ.) που προέρχονται από τη χρήση υπολογιστή.
- Η προσέγγιση της χρήσης του υπολογιστή ως ευχάριστη και καινοτόμος δραστηριότητα και
- Η κατανομή ενός μέρους του ελεύθερου χρόνου για χρήση του υπολογιστή χωρίς να επιβάλλονται περιορισμοί ή υπερβολικός έλεγχος στον χρήστη (Γκίκας, 2021).

3.2. Ψηφιακός γραμματισμός στον τομέα της υγείας.

Σύμφωνα με την Παπαδοπούλου (2022): «η τεχνολογία και το Διαδίκτυο έχουν διεισδύσει σε πολλές πτυχές της καθημερινής ζωής, συμπεριλαμβανομένου του κλάδου της υγείας. Στις νέες αυτές απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής, οι πολίτες και οι επαγγελματίες υγείας είναι απαραίτητο να αναπτύξουν ορισμένες ψηφιακές δεξιότητες προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά και να αξιοποιήσουν στο μέγιστο βαθμό τις υπηρεσίες ψηφιακής υγείας». Η ανάπτυξη των ψηφιακών αυτών δεξιοτήτων μπορεί να οριστεί ως ψηφιακός γραμματισμός και αποτελεί ένα εξαιρετικά σημαντικό ζήτημα και στον τομέα της υγείας.

Η έλευση της ψηφιακής εποχής έχει διαποτίσει προοδευτικά διάφορες πτυχές της ανθρώπινης ύπαρξης, αυξάνοντας έτσι τη σημασία των ΤΠΕ. Ο τομέας της υγείας συγκαταλέγεται στους προαναφερθέντες τομείς. Η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών υγείας αναμένεται να αναδειχθεί σε κομβικό παράγοντα τα επόμενα χρόνια. Οι αναδυόμενες τεχνολογίες διαθέτουν την ικανότητα να μεταμορφώσουν

ριζικά τον τομέα της υγείας προς όφελος των εργαζομένων και των ασθενών. Ωστόσο, παρουσιάζουν σημαντικές προκλήσεις. Η χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών εξαρτάται από την ικανότητα των ατόμων να αντιλαμβάνονται τα πλεονεκτήματά τους, να διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες για την πλοήγησή τους και να τις εφαρμόζουν αποτελεσματικά σε πρακτικά περιβάλλοντα (Παπαδοπούλου, 2022).

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), ο όρος ΤΠΕ αναφέρεται στη δυνατότητα χρήσης της Πληροφορικής και των μέσων Επικοινωνίας. Η δυνατότητα χρήσης αυτή περιλαμβάνει τη χρήση υπολογιστών, καθώς και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, για τη διευκόλυνση της αποθήκευσης, ανάκτησης, μετάδοσης και διαχείρισης δεδομένων. Αυτές οι δραστηριότητες πραγματοποιούνται τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο, τόσο στο πλαίσιο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα (ΟΟΣΑ, 2013).

Ο όρος "υπολογιστής" περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα υπολογιστικών συσκευών, συμπεριλαμβανομένων αυτών που είναι ενσωματωμένες σε ηλεκτρονικές συσκευές με συνδεσιμότητα στο Διαδίκτυο, όπως οι έξυπνες τηλεοράσεις. Περιλαμβάνει επίσης το ίδιο το Διαδίκτυο, εξαρτήματα υπολογιστών, προσωπικούς υπολογιστές, τηλεοράσεις, τηλέφωνα, συστήματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ρομποτική και έξυπνες συσκευές, καθώς και άλλες δυνατότητες που υποστηρίζονται από το Διαδίκτυο, συμπεριλαμβανομένων των παραδοσιακών μέσων και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (Lee et al., 2021).

Επιπλέον, αυτός ο τομέας περιλαμβάνει διάφορους τομείς μελέτης, συμπεριλαμβανομένης της εικονικής πραγματικότητας, της ρομποτικής και της τεχνητής νοημοσύνης. Για βέλτιστη αποτελεσματικότητα, οι χρήστες πρέπει να διαθέτουν θεμελιώδεις δεξιότητες που μπορούν να προσαρμόζονται και να βελτιώνονται συνεχώς για να συμβαδίζουν με τη συνεχή παραγωγή νέων δεδομένων που προκύπτουν από τις τεχνολογικές εξελίξεις. Επιπλέον, η δυναμική φύση αυτών των εξελίξεων απαιτεί τα άτομα όχι μόνο να βελτιώνουν τις δεξιότητες χρήσης τους αλλά και να προσαρμόζονται στο συνεχώς εξελισσόμενο κοινωνικό και οικονομικό τοπίο.

Ως εκ τούτου, καθίσταται προφανές ότι η χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών απαιτεί επαρκή εκπαίδευση και παροχή των απαραίτητων δεξιοτήτων τόσο στους επαγγελματίες υγείας που είναι υπεύθυνοι για τη χρήση τους όσο και σε όλα τα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των ασθενών, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και συμφέρουσα εφαρμογή τους. Η έννοια της ψηφιακής υγείας είναι μια διαρκώς εξελισσόμενη έννοια που περιλαμβάνει τα ενδιαφέροντα των επαγγελματιών υγείας καθώς και των ασθενών. Η ψηφιακή υγεία περιλαμβάνει διάφορες εφαρμογές και μέσα με επίκεντρο το Διαδίκτυο που στοχεύουν στη βελτίωση του ιατρικού περιεχομένου και της παροχής υπηρεσιών (Παπαδοπούλου, 2022).

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) το 2018 εισήγαγε ένα σύστημα ταξινόμησης για την Ψηφιακή Υγεία, το οποίο σκιαγράφησε διάφορες διαστάσεις αυτού του διευρυμένου τομέα. Επί του παρόντος, υπάρχει έλλειψη ενός αξιόπιστου μηχανισμού για τον εντοπισμό ψηφιακών εφαρμογών υγείας που έχουν επικυρωθεί. Επιπλέον, είναι δύσκολο για τους χρήστες να διακρίνουν εύκολα το επίπεδο ποιότητας σε αυτόν τον τομέα. Η ψηφιακή υγεία είναι προϊόν συγχώνευσης ΤΠΕ με τους απαραίτητους πόρους για τη διευκόλυνση της παροχής υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης στα συστήματα υγείας. Η χρήση εργαλείων και υπηρεσιών ΤΠΕ επηρεάζει σημαντικά το τοπίο της ψηφιακής υγείας. Ο πρωταρχικός στόχος είναι να ενισχυθούν διάφορες πτυχές της υγειονομικής περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, της διάγνωσης, της θεραπείας, της παρακολούθησης και της διαχείρισης των συνθηκών υγείας.

Ταυτόχρονα, το ψηφιακό περιβάλλον επιτρέπει τη διαχείριση των συνηθειών και των παραγόντων του τρόπου ζωής που επηρεάζουν τη συνολική υγεία του πληθυσμού. Η χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών υγείας έχει τη δυνατότητα να βελτιώσει τόσο την προσβασιμότητα όσο και την ποιότητα των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης. Επιπλέον, στόχος του είναι να ενισχύσει τη συνολική αποτελεσματικότητα των συστημάτων υγείας, ώστε να επιτευχθεί η άμεση, αξιόπιστη, υψηλής ποιότητας και ασφαλής παροχή υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και ιατρικής περίθαλψης αξιοποιώντας το Διαδίκτυο και άλλες προσβάσιμες τεχνολογίες (Pita-Barros et al., 2019).

Οι όροι «ηλεκτρονική υγεία» (eHealth) και «ψηφιακή υγεία» χρησιμοποιούνται συχνά εναλλακτικά, αν και με μικρές διαφορές και σημασιολογικές αποχρώσεις που τους ξεχωρίζουν. Η ηλεκτρονική υγεία αναφέρεται στην εφαρμογή των ΤΠΕ στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης. Το σύστημα περιλαμβάνει συνολικά 24 ολοκληρωμένες λύσεις ΤΠΕ, οι οποίες έχουν σχεδιαστεί για να βελτιώνουν την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα τόσο των κλινικών όσο και των διοικητικών διαδικασιών (Παπαδοπούλου, 2022). Οι λύσεις ηλεκτρονικής υγείας περιλαμβάνουν το ηλεκτρονικό αρχείο υγείας, την τηλεϊατρική, τα συστήματα απεικόνισης, τα συστήματα επικοινωνίας, τη χρήση ρομποτικής, την τηλεχειρουργική, τη χρήση αισθητήρων, τη χρήση καμερών, τα συστήματα ελέγχου και ενεργοποίησης, τα συστήματα πραγματικού χρόνου, το δίκτυο επικοινωνίας, το m-health, τον ηλεκτρονικό φάκελο υγείας, την ηλεκτρονική κάρτα υγείας, την ηλεκτρονική συνταγογράφηση, την τήλε-παρακολούθηση, την τήλε-συμβουλευτική (teleconsultation), την ηλεκτρονική παραπομπή (eReferral), την διαχείριση νοσούντων και υποψήφιων ασθενών μέσω κινητών συσκευών (mHealth), το EHR, τις εφαρμογές eHealth, τα συστήματα ePRO, τη χρήση Big Data, τεχνητής νοημοσύνης και cloud computing (Λιόλιου, 2021).

Η ψηφιακή υγεία περιλαμβάνει μια ποικιλία τεχνολογιών που έχουν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν διάφορες προκλήσεις στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης. Εξαιρετικά σημαντικό στο πλαίσιο αυτό κρίνεται το θέμα της ενίσχυσης της δέσμευσης των ασθενών και του ιατρικού προσωπικού με τις ψηφιακές τεχνολογίες υγείας και τις στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι επαγγελματίες υγείας για να παρέχουν βελτιωμένη φροντίδα μέσω της χρήσης αυτών των τεχνολογιών.

Η ψηφιακή υγεία αναφέρεται στη χρήση ψηφιακών πλατφορμών ως μέσο για την αλληλεπίδραση με άτομα που αναζητούν υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης. Στόχος είναι η αποτελεσματική χρήση και εκμετάλλευση της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών προκειμένου να παρέχονται και να επεκταθούν οι υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης στο γενικό πληθυσμό. Ενδεικτικά παραδείγματα τέτοιων τεχνολογιών περιλαμβάνουν εφαρμογές smartphone και την έννοια του ευφυούς νοσοκομείου (Παπαδοπούλου, 2022).

4. Βιβλιογραφική ανασκόπηση ερευνών σχετικά με τον ψηφιακό γραμματισμό και τις ψηφιακές δεξιότητες εργαζομένων στον τομέα της υγείας.

Ποικίλες έρευνες, τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο, έχουν επιχειρήσει να διερευνήσουν τις ψηφιακές δεξιότητες και τον ψηφιακό γραμματισμό των εργαζομένων στον τομέα της υγείας, δεδομένης της σημασία και της κρισιμότητας της υιοθέτηση τεχνικών ηλεκτρονικής/ψηφιακής υγείας, για τη βιωσιμότητα του συστήματος υγείας.

4.1. Αποτελέσματα βιβλιογραφικής ανασκόπησης σε εθνικό επίπεδο.

Ενδεικτικά, η έρευνα της Κιαουρτζή (2020), εξέτασε τις ψηφιακές ικανότητες του διοικητικού και ιατρονοσηλευτικού προσωπικού νοσοκομείου στη Ρόδο, παρατηρώντας ότι τα νεότερα μέλη του ιατρικού, νοσηλευτικοί και νοσηλευτικού προσωπικού και κατ' επέκταση εκείνα με την μικρότερη προϋπηρεσία, είχαν υψηλότερη βαθμολόγηση στο τεστ ελέγχου ψηφιακών ικανοτήτων. Ακόμη, τα άτομα τα οποία περνούν περισσότερο χρόνο και χρησιμοποιούν συχνότερα το διαδίκτυο, φάνηκε, όπως ήταν αναμενόμενο, να έχουν περισσότερες δεξιότητες.

Αντίστοιχα, ο πρωταρχικός στόχος της μελέτης του Καλλίνου (2020) ήταν η διεξαγωγή ποσοτικής έρευνας για να εξετάσει την παρούσα κατάσταση των ψηφιακών δεξιοτήτων μεταξύ των επαγγελματιών υγείας και τις προοπτικές τους σχετικά με τις απαραίτητες τροποποιήσεις που απαιτούνται για την βελτίωσή τους. Διενεργήθηκε δομημένη έρευνα σε αντιπροσωπευτικό δείγμα 80 επαγγελματιών υγείας που απασχολούνται στο Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» Θεσσαλονίκης. Τα ευρήματα δείχνουν ότι οι συμμετέχοντες διαθέτουν αξιοσημείωτη επάρκεια στις ψηφιακές ικανότητες, που αποκτήθηκαν κυρίως μέσω πρακτικής εμπειρίας στα αντίστοιχα επαγγελματικά τους περιβάλλοντα. Οι θεμελιώδεις δεξιότητες τείνουν να είναι πιο προηγμένες κατά τα πρώτα στάδια

ανάπτυξης, ενώ οι σχετικές δεξιότητες τείνουν να είναι πιο εκλεπτυσμένες σε ενδιάμεσα στάδια ανάπτυξης. Το παρεχόμενο παράδειγμα υποστηρίζει την υιοθέτηση βελτιώσεων που στοχεύουν στη διευκόλυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, με έμφαση στη βελτίωση και αξιοποίηση των ψηφιακών δυνατοτήτων. Αντίθετα, υπάρχει διάσταση απόψεων μεταξύ ηλικιωμένων ατόμων και διοικητικού προσωπικού που πιστεύουν ότι οι ανώτεροι προσπαθούν ενεργά να ενισχύσουν τις ψηφιακές δεξιότητες των υφισταμένων τους, ενώ τα νεότερα άτομα και όσοι κατέχουν εναλλακτικές θέσεις εκφράζουν διαφωνία προς αυτή την προοπτική.

Σύμφωνα με τη Μουντάκη (2022), υπό το πρίσμα της παγκόσμιας πανδημίας, οι κυβερνητικές αρχές παγκοσμίως αντιμετώπισαν ένα πλήθος εμποδίων, όπως η ανάγκη να σχεδιάσουν στρατηγική και να προετοιμαστούν για αβέβαιες και απρόβλεπτες συνθήκες, να διαχειριστούν αποτελεσματικά τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και να αντιμετωπίσουν κατάλληλα τις απαιτήσεις και τις προσδοκίες των ψηφοφόρων τους. Στο τρέχον κλίμα αυξημένης αβεβαιότητας, η πανδημία COVID-19 έχει φέρει στο προσκήνιο τις προϋπάρχουσες προκλήσεις στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης, τονίζοντας έτσι τις εγγενείς ελλείψεις τους. Στόχος της μελέτης που η ίδια πραγματοποίησε ήταν να εξετάσει τα σύγχρονα εμπόδια που συναντά ο χώρος της δημόσιας υγείας, χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση μελέτης περίπτωσης με επίκεντρο το δημόσιο νοσοκομείο Λέρου. Χρησιμοποιήθηκε ποιοτική ερευνητική προσέγγιση, με χρήση ημιδομημένης μεθοδολογίας συνέντευξης. Το δείγμα της μελέτης περιλάμβανε 10 άτομα από διάφορα τμήματα του νοσοκομείου, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, διοικητικών και νοσηλευτικών υπαλλήλων. Τα αποτελέσματα υποδεικνύουν ότι υπάρχει έλλειψη επαρκούς χρήσης των σύγχρονων εργαλείων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, υπογραμμίζοντας τη σημασία της εκπαίδευσης για την αποτελεσματική χρήση των σχετικών συστημάτων. Σε ό,τι αφορά το θέμα της αλλαγής, οι εργαζόμενοι έχουν γενικά ευνοϊκή στάση απέναντί σε αυτήν, ενώ ταυτόχρονα αναγνωρίζουν την ύπαρξη αρκετών εμποδίων που εμποδίζουν την υλοποίηση ουσιαστικών αλλαγών στους σύγχρονους οργανισμούς υγειονομικής περίθαλψης.

4.2. Αποτελέσματα βιβλιογραφικής ανασκόπησης σε διεθνές επίπεδο.

Στην ίδια κατεύθυνση, αλλά με επίκεντρο τις Η.Π.Α., η μελέτη που διεξήχθη από τους Hecker et al. (2021) εξετάζει την ψηφιακή επάρκεια των ηλικιωμένων στις Ηνωμένες Πολιτείες. Τα ευρήματα δείχνουν ότι ενώ η πλειοψηφία των ηλικιωμένων Αμερικανών διαθέτει θεμελιώδεις ψηφιακές δεξιότητες, η συνολική τους ψηφιακή επάρκεια είναι χαμηλότερη σε σύγκριση με τους νεότερους Αμερικανούς. Επιπλέον, η μελέτη αποκαλύπτει σημαντική μεταβλητότητα στα επίπεδα ψηφιακών δεξιοτήτων μεταξύ διαφορετικών υποομάδων ηλικιωμένων Αμερικανών. Η πανδημία έχει χρησιμεύσει ως καταλύτης για τους ηλικιωμένους Αμερικανούς να αποκτήσουν ψηφιακές δεξιότητες. Ωστόσο, για να διατηρηθεί η σύνδεσή τους με υπηρεσίες υποστήριξης, δημόσια βοήθεια, κοινωνικά δίκτυα, ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και την αγορά εργασίας, απαιτείται ειδική χρηματοδότηση και προγράμματα προσαρμοσμένα στις ανάγκες τους. Η σημασία αυτού του ζητήματος έγκειται στο γεγονός ότι ένας αυξανόμενος αριθμός επαγγελματιών, ακόμη και εκείνων που ιστορικά δεν απαιτούσαν ψηφιακές ικανότητες, τα απαιτούν τώρα. Επιπλέον, η επικράτηση των ρυθμίσεων εξ αποστάσεως και υβριδικής εργασίας είναι σε άνοδο.

Υπό το πρίσμα της αυξανόμενης έμφασης στην ενίσχυση της πρόσβασης στην τεχνολογία και του ψηφιακού γραμματισμού ως μέρος της ανάκαμψης μετά την πανδημία, είναι επιτακτική ανάγκη για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τους επαγγελματίες να αναπτύξουν τις ψηφιακές δεξιότητες τους, ιδιαίτερα όσον αφορά τον τομέα της υγείας, ο οποίος είναι εξαιρετικά κρίσιμος. Με αυτόν τον τρόπο, μπορούν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις επικρατούσες ανισότητες που αφορούν το κενό όσον αφορά τις ψηφιακές δεξιότητες σε έναν αριθμό υπαλλήλων και να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους σε επαγγέλματα που παρουσιάζουν ελπιδοφόρες προοπτικές ανάπτυξης.

5. Μεθοδολογία έρευνας.

5.1. Σκοπός της έρευνας και ερευνητικά ερωτήματα.

Στην παρούσα έρευνα, διερευνώνται οι ψηφιακές δεξιότητες και ο ψηφιακός γραμματισμός των εργαζομένων σε δομές υγείας και συγκεκριμένα στο 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαίδευσης. Επιπλέον, μελετάται η επιρροή των δημογραφικών χαρακτηριστικών των εργαζομένων στα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι συμμετέχοντες κατά την εκπαίδευση τους στον ψηφιακό γραμματισμό και την επιρροή της ιδιότητας των ερωτώμενων στις πηγές που επιλέγουν για την άντληση πληροφοριών. Επομένως, με βάση τα παραπάνω, αναλύονται τα εξής ερευνητικά ερωτήματα:

- Τα δημογραφικά χαρακτηριστικά επηρεάζουν τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι για την ανάπτυξη του ψηφιακού γραμματισμού τους;
- Η ιδιότητα των εργαζομένων (Στρατιωτικό/Πολιτικό προσωπικό) επηρεάζει τις πηγές που επιλέγουν για να αντλήσουν πληροφορίες;

5.2. Ερευνητικό εργαλείο.

Για την επίτευξη των στόχων της έρευνας και την απάντηση των ερευνητικών ερωτημάτων, δημιουργήθηκε και χρησιμοποιήθηκε ένα ερωτηματολόγιο το οποίο απαρτίζεται από 8 ενότητες συνολικά. Η πρώτη ενότητα διερευνά τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων μέσα από 4 ερωτήσεις κλειστού τύπου, με την δεύτερη ενότητα να επικεντρώνεται στα εργασιακά χαρακτηριστικά των ερωτώμενων με την χρήση 5 ερωτήσεων κλειστού τύπου. Η τρίτη ενότητα διερευνά την θέση των ερωτώμενων που εργάζονται ως ιατρικό προσωπικό και η τέταρτη αναλύουν την θέση του νοσηλευτικού, τεχνικού και λοιπού προσωπικού, με την χρήση 1 ερώτησης κλειστού τύπου αντίστοιχα. Η ακόλουθη πέμπτη ενότητα διερευνά τις ψηφιακές δεξιότητες των συμμετεχόντων μέσα από 3 ερωτήσεις κλειστού τύπου, 2 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και 2 ερωτήσεις τύπου Likert με 14 και 10

υποερωτήματα αντίστοιχα. Η έκτη ενότητα περιλαμβάνει 6 ερωτήσεις κλειστού τύπου και 1 ερώτηση πολλαπλής επιλογής και διερευνά τον ψηφιακό γραμματισμό των εργαζόμενων. Συνεχίζοντας, η έβδομη ενότητα περιλαμβάνει 1 ερώτηση τύπου Likert με 7 υποερωτήματα τα οποία επικεντρώνονται στα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι ερωτώμενοι στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων ώστε να αντλούν πληροφορίες που επιθυμούν. Τέλος, η όγδοη ενότητα περιλαμβάνει μια ερώτηση ανοικτού τύπου και μια ερώτηση κλειστού τύπου, οι οποίες αποσκοπούν στην διερεύνηση της προσπάθειας για βελτίωση της υγειονομικής περίθαλψης μέσα από την ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων. Ακόμη, πρέπει να επισημανθεί πως κάποια από τα ερωτήματα του ερωτηματολογίου (E6, E7, Z1) βασίστηκαν στην εργασία «Αξιολόγηση της οργανωσιακής κουλτούρας των εργαζομένων του Γενικού Νοσοκομείου Καρδίτσας σε σχέση με την εκτιμώμενη απόδοση του νοσοκομείου» (Μπαλάσκα, 2020). Τα υπόλοιπα ερωτήματα, βασίστηκαν στα ευρήματα τα οποία προέκυψαν από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση. Σε αυτό το σημείο πρέπει να επισημανθεί πως η αξιοπιστία των ποσοτικών ερωτήσεων του ερωτηματολογίου διερευνήθηκε με την χρήση του δείκτη αξιοπιστίας Cronbach's Alpha και αναδείχθηκε ιδιαίτερα υψηλή με τιμή 0.918. Επομένως, γίνεται λόγος για εξαιρετικά υψηλή εσωτερική αξιοπιστία.

5.3. Συλλογή δεδομένων.

Πριν τον διαμοιρασμό του, το ερωτηματολόγιο εισήχθη στην συνεδρίαση του Επιστημονικού Συμβουλίου του Νοσοκομείου στις 14 Ιουνίου, ώστε να λάβει την κατάλληλη έγκριση για την διακίνηση του προς το προσωπικό, την οποία και έλαβε σύμφωνα με το Σχετικό: Υπηρεσιακό Σημείωμα Υπ' αριθμ. «6»/15Ιουν.23/424ΓΣΝΕ/ Επιστημονικό Συμβούλιο. Στη συνέχεια, αφού 200 εργαζόμενοι ενημερώθηκαν για τον σκοπό της έρευνας, τον λόγο διεξαγωγής και την συμβολή στον κλάδο εργασίας τους γενικότερα, τους δόθηκε εκτυπωμένο το ερωτηματολόγιο, με τους 101 να το απαντούν και να το επιστρέφουν στον ερευνητή. Επιπλέον, το ερωτηματολόγιο διαμοιράσθηκε και ηλεκτρονικά μετά από αντίστοιχη ενημέρωση σε 200 ακόμη εργαζόμενους, εκ των οποίων απάντησαν 124. Ο ηλεκτρονικός διαμοιρασμός πραγματοποιήθηκε με την χρήση

αρχείων Google form, τα οποία περιείχαν το σύνολο των ερωτήσεων, αλλά και τις απαντήσεις τους, καθώς και εισαγωγικό σημείωμα με τον σκοπό της έρευνας, την εθελοντική και ανώνυμη συμμετοχή των ερωτώμενων και τον εκτιμώμενο χρόνο συμπλήρωσης τους εργαλείου. Το αρχείο Google form προωθήθηκε στα e-mail, καθώς και με την χρήση εφαρμογών viber και messenger του προσωπικού.

5.4. Ανάλυση δεδομένων.

Η ανάλυση δεδομένων πραγματοποιήθηκε με τη χρήση του στατιστικού εργαλείου JASP (version 0.16.4.0). Πιο συγκεκριμένα, στο περιγραφικό μέρος της έρευνας, υπολογίσθηκαν ποσοστά, συχνότητες, μέσοι όροι και τυπικές αποκλίσεις για την παρουσίαση όλων των μεταβλητών του ερωτηματολογίου. Επιπλέον, για την απάντηση των ερευνητικών ερωτημάτων, επιλέχθηκε ο παραμετρικός έλεγχος t-test και ο έλεγχος Chi-Square. Τα παραπάνω, παρουσιάζονται μέσα από κατάλληλους πίνακες και γραφήματα.

5.5. Δείγμα της έρευνας.

Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από 225 εργαζόμενους στο 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαιδύσεως. Πιο αναλυτικά, η πλειοψηφία του δείγματος απαρτίζεται από γυναίκες και από άτομα 35 με 44 ετών. Παράλληλα, πιο συχνά οι ερωτώμενοι αναφέρουν πως είναι έγγαμοι και πως έχουν αποφοιτήσει από την Τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Από τον Πίνακα 1, διαπιστώνεται ότι το 55.5% των ερωτώμενων είναι γυναίκες, με τους άνδρες να αγγίζουν το 44.4%.

Πίνακας 1. Φύλο

A1	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Άνδρας	100	44.444	44.444	44.444
Γυναίκα	125	55.556	55.556	100.000
Missing	0	0.000		
Total	225	100.000		

Στον Πίνακα 2, αναλύεται η ηλικία των συμμετεχόντων. Το 34.2% αυτών είναι 35 με 44 ετών, το 33.3% αγγίζουν όσοι είναι 45 με 54 ετών και το 24% ανήκει στις ηλικίες 25 με 34 ετών. Παράλληλα, το 5.3% αποτελούν όσοι είναι 55 ετών και άνω, ενώ το υπόλοιπο 3.1% όσοι είναι 18 με 24 ετών.

Πίνακας 2. Ηλικία

A2	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
18-24	7	3.111	3.111	3.111
25-34	54	24.000	24.000	27.111
35-44	77	34.222	34.222	61.333
45-54	75	33.333	33.333	94.667
55 και άνω	12	5.333	5.333	100.000
Missing	0	0.000		
Total	225	100.000		

Αναφορικά με την οικογενειακή κατάσταση των ερωτώμενων, τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον Πίνακα 3. Το 56.4% αγγίζουν οι έγγαμοι, το 34.7% αποτελούν οι άγαμοι με τους διαζευγμένους να καταλαμβάνουν το 6.2%. Παράλληλα, το 2.7% αντιπροσωπεύουν οι χήροι του δείγματος.

Πίνακας 3. Οικογενειακή κατάσταση

A3	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Άγαμος/η	78	34.667	34.667	34.667
Έγγαμος/η	127	56.444	56.444	91.111
Διαζευγμένος/η	14	6.222	6.222	97.333
Χήρος/α	6	2.667	2.667	100.000
Missing	0	0.000		
Total	225	100.000		

Στον Πίνακα 4, αναλύεται το εκπαιδευτικό επίπεδο των ερωτώμενων. Το 51.5% αναφέρουν πως είναι απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και το 22.2% καταλαμβάνουν οι απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ταυτόχρονα, όσοι είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού αγγίζουν το 20.9%, το 3.1% αναφέρουν πως έχουν διδακτορικό τίτλο και το υπόλοιπο 2.2% αντιπροσωπεύουν οι απόφοιτοι ΙΕΚ.

Πίνακας 4. Εκπαιδευτικό επίπεδο

A4	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Απόφοιτος/η Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	50	22.222	22.222	22.222
Απόφοιτος/η ΙΕΚ	5	2.222	2.222	24.444
Απόφοιτος/η Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	116	51.556	51.556	76.000
Κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου	47	20.889	20.889	96.889
Κάτοχος Διδακτορικού τίτλου	7	3.111	3.111	100.000
Missing	0	0.000		
Total	225	100.000		

Ο Πίνακας 5 επικεντρώνεται στην ιδιότητα των ερωτώμενων. Το 73.3% αποτελείται από το στρατιωτικό προσωπικό, με το υπόλοιπο 26.7% να αγγίζουν όσοι αποτελούν το πολιτικό προσωπικό.

Πίνακας 5. Ιδιότητα

B1	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Πολιτικό προσωπικό	60	26.667	26.667	26.667
Στρατιωτικό προσωπικό	165	73.333	73.333	100.000
Missing	0	0.000		
Total	225	100.000		

Στον Πίνακα 6, διερευνάται η σχέση εργασίας των ερωτώμενων. Το 88% αναφέρουν πως έχουν μόνιμη θέση εργασίας και το 12% κάνουν λόγο για σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου.

Πίνακας 6. Σχέση εργασίας

B2	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Μόνιμος/η	198	88.000	88.000	88.000
Συμβασιούχος/α	27	12.000	12.000	100.000
Missing	0	0.000		
Total	225	100.000		

Ως προς τον χρόνο συνολικής επαγγελματικής εμπειρίας, αναλύεται στον Πίνακα 7. Το 31.1% αναφέρουν πως έχουν εμπειρία 20 με 29 έτη, το 30.7% 10 με 19 έτη και το 18.7% αναφέρουν 1 με 9 έτη. Παράλληλα, το 16.9% φτάνουν όσοι αναφέρουν 30 έτη και παραπάνω και το 2.7% κάνουν λόγο για λιγότερο από 1 έτος προϋπηρεσίας.

Πίνακας 7. Χρόνος συνολικής επαγγελματικής εμπειρίας

B3	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Λιγότερο από 1 χρόνο	6	2.667	2.667	2.667
1-9 χρόνια	42	18.667	18.667	21.333
10-19 χρόνια	69	30.667	30.667	52.000
20-29 χρόνια	70	31.111	31.111	83.111
30 και περισσότερα χρόνια	38	16.889	16.889	100.000
Missing	0	0.000		
Total	225	100.000		

Στον Πίνακα 8, αναλύεται ο χρόνος προϋπηρεσίας στο 424 Γ.Σ.Ν.Ε. Το 34.7% αναφέρουν 1 με 5 έτη, το 24.9% περισσότερα από 15 έτη, το 18.7% 6 με 10 έτη και το 16% 11 με 15 έτη. Παράλληλα, το 5.8% αναφέρουν λιγότερο από 1 χρόνο παραμονής στο Νοσοκομείο.

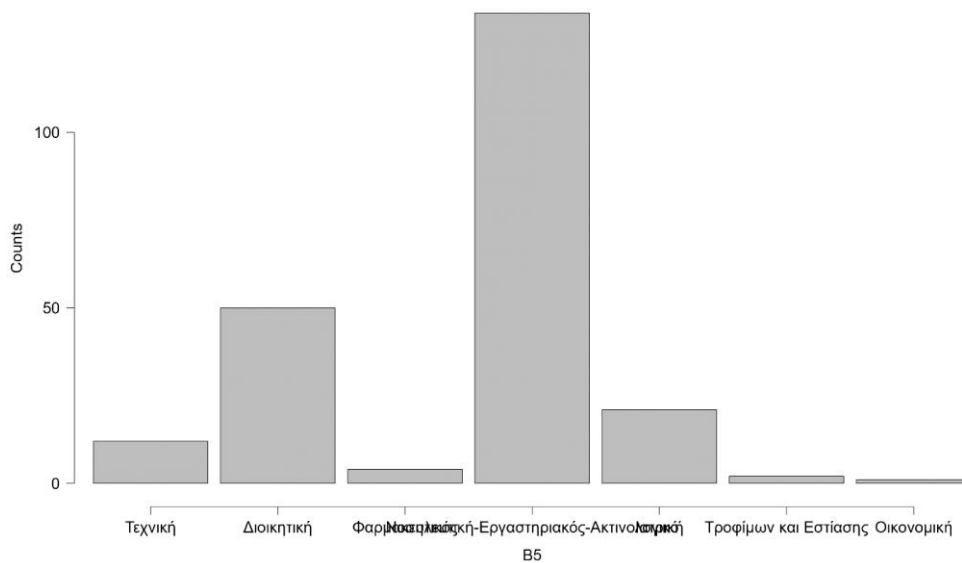
Πίνακας 8. Χρόνος προϋπηρεσίας στο 424 ΓΣΝΕ

B4	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Λιγότερο από 1 χρόνο	13	5.778	5.778	5.778
1-5 χρόνια	78	34.667	34.667	40.444
6-10 χρόνια	42	18.667	18.667	59.111
11-15 χρόνια	36	16.000	16.000	75.111
Περισσότερα από 15 χρόνια	56	24.889	24.889	100.000
Missing	0	0.000		
Total	225	100.000		

Στον Πίνακα 9 και το Γράφημα 1, παρατηρείται πως το 59.8% των ερωτώμενων εργάζονται στον νοσηλευτικό, εργαστηριακό και ακτινολογικό τομέα, με το 22.3% να ανήκουν στον διοικητικό τομέα. Παράλληλα, το 9.4% αναφέρουν πως εργάζονται στην ιατρική υπηρεσία, το 5.4% στην τεχνική υπηρεσία, το 1.8% στον φαρμακευτικό τομέα, το 0.9% στον τομέα τροφίμων και εστίασης και το 0.4% στην οικονομική υπηρεσία.

Πίνακας 9.Υπηρεσία (Τομέας) που εργάζεστε

B5	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Τεχνική	12	5.333	5.357	5.357
Διοικητική	50	22.222	22.321	27.679
Φαρμακευτικός	4	1.778	1.786	29.464
Νοσηλευτική-Εργαστηριακός-Ακτινολογικό	134	59.556	59.821	89.286
Ιατρική	21	9.333	9.375	98.661
Τροφίμων και Εστίασης	2	0.889	0.893	99.554
Οικονομική	1	0.444	0.446	100.000
Missing	1	0.444		
Total	225	100.000		

Γράφημα 1. Υπηρεσία (Τομέας) που εργάζεστε

Στον Πίνακα 10, μελετάται η θέση που κατέχουν οι ερωτώμενοι στον χώρο εργασίας τους. Το 78.2% αναφέρουν πως είναι υφιστάμενοι, το 9.8% προϊστάμενοι τμήματος και το 4.4% επιμελητές. Παράλληλα, το 3.6% αναφέρουν πως είναι ειδικευόμενοι, το 3.1% αναφέρουν πως είναι προϊστάμενοι διεύθυνσης και το 0.9% είναι διευθυντές κλινικής.

Πίνακας 10. Θέση που κατέχετε στο χώρο εργασίας σας

ΓΔ1	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Υφιστάμενος/η	176	78.222	78.222	78.222
Προϊστάμενος/η Τμήματος	22	9.778	9.778	88.000
Διευθυντής/ρια Κλινικής	2	0.889	0.889	88.889
Ειδικευόμενος/η	8	3.556	3.556	92.444
Επιμελητής/ρια	10	4.444	4.444	96.889
Προϊστάμενος/η Διεύθυνσης	7	3.111	3.111	100.000
Missing	0	0.000		
Total	225	100.000		

6. Αποτελέσματα έρευνας

Τα αποτελέσματα της έρευνας έχουν κοινοποιηθεί και έχουν λάβει την έγκριση του Γενικού Επιτελείου Στρατού σύμφωνα με το σχετικό Φ.120/7/1227332/Σ.3584/11Σεπ.23/ΓΕΣ/ΔΥΓ/Τμήμα2ο /2α, ώστε να μπορούν να γνωστοποιηθούν. Στην ενότητα που ακολουθεί, μελετώνται τα αποτελέσματα της έρευνας, ενώ δίνεται απάντηση και στα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν.

Στον Πίνακα 11 διερευνάται η άποψη των ερωτώμενων ως προς την αξιολόγηση των γενικών ψηφιακών δεξιοτήτων τους. Το 43.1% αναφέρουν πως οι δεξιότητες τους είναι πολύ καλές, το 40.9% αναφέρουν πως είναι μέτριες και το 8.9% πως είναι άριστες. Παράλληλα, το 5.3% κάνουν λόγο για λιγοστές και το 1.8% για ανύπαρκτες ψηφιακές δεξιότητες.

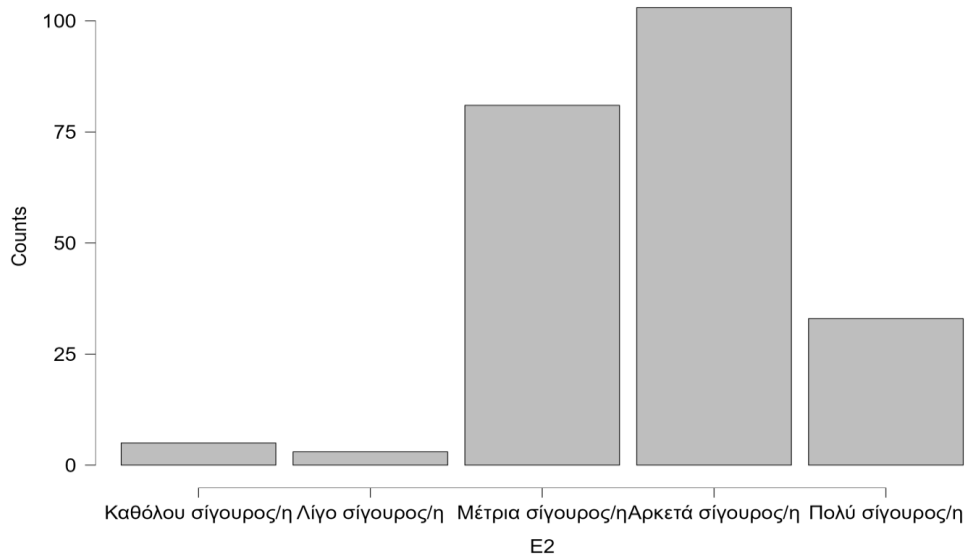
Πίνακας 11. Πως θα αξιολογούσατε τις γενικές σας ψηφιακές δεξιότητες

E1	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ανύπαρκτες	4	1.778	1.778	1.778
Λιγοστές	12	5.333	5.333	7.111
Μέτριες	92	40.889	40.889	48.000
Πολύ καλές	97	43.111	43.111	91.111
Άριστες	20	8.889	8.889	100.000
Missing	0	0.000		
Total	225	100.000		

Στον Πίνακα 12 και το Γράφημα 2, αναλύεται το επίπεδο στο οποίο οι ερωτώμενοι είναι σίγουροι για την ικανότητα τους να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία τεχνολογίας. Το 45.8% αναφέρουν πως είναι αρκετά σίγουροι, το 36% μέτρια σίγουροι και το 14.7% είναι πολύ σίγουροι. Επιπλέον, το 2.2% αναφέρουν πως δεν είναι καθόλου σίγουροι και το 1.3% είναι λίγο σίγουροι.

Πίνακας 12. Πόσο σίγουροι/ες είστε για την ικανότητα σας να χρησιμοποιείτε ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία.

E2	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου σίγουρος/η	5	2.222	2.222	2.222
Λίγο σίγουρος/η	3	1.333	1.333	3.556
Μέτρια σίγουρος/η	81	36.000	36.000	39.556
Αρκετά σίγουρος/η	103	45.778	45.778	85.333
Πολύ σίγουρος/η	33	14.667	14.667	100.000
Missing	0	0.000		
Total	225	100.000		

Γράφημα 2. Πόσο σίγουροι/ες είστε για την ικανότητα σας να χρησιμοποιείτε ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία

Στον Πίνακα 13, αναλύεται το μέσο που συνήθως χρησιμοποιούν οι ερωτώμενοι για να αποκτήσουν πρόσβαση στο διαδίκτυο. Το 37.3% των απαντήσεων σχετίζονται με το κινητό τηλέφωνο, ενώ το 23.3% με το Laptop. Το 18% του συνόλου των απαντήσεων αφορούν τον Η/Υ στην εργασία, το 9.5% το

Tablet, το 9.2% τον προσωπικό σταθερό Η/Υ στο σπίτι και το 2.7% αναφέρουν ότι κάνουν χρήση κάποιον δημόσιο Η/Υ.

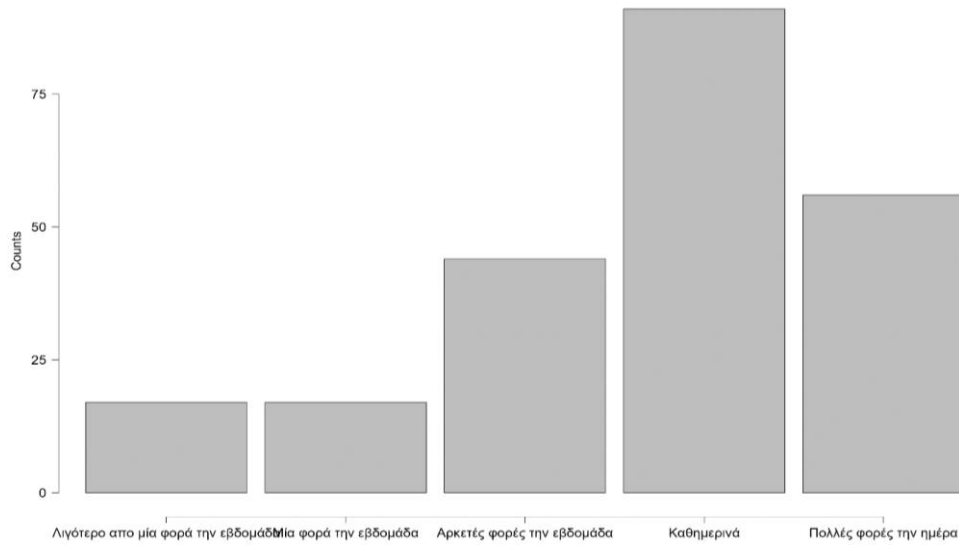
Πίνακας 13. Ποιο είναι το μέσο που συνήθως χρησιμοποιείτε για να αποκτήσετε πρόσβαση στο διαδίκτυο

E3	Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Κινητό τηλέφωνο	208	37.343	37.343
Laptop	130	23.339	60.682
Tablet	53	9.515	70.197
Η/Υ στην εργασία	100	17.953	88.150
Προσωπικός σταθερός Η/Υ στο σπίτι (Desktop)	51	9.156	97.306
Δημόσιος Η/Υ	15	2.694	100.000

Στον Πίνακα 14 και το Γράφημα 3, διερευνάται η συχνότητα με την οποία οι ερωτώμενοι χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία στην εργασία τους. Πιο συγκεκριμένα, Το 40.4% των ερωτώμενων αναφέρουν καθημερινή χρήση, το 24.9% χρησιμοποιούν τα εργαλεία πολλές φορές την ημέρα και το 19.6% αρκετές φορές την εβδομάδα. Παράλληλα, το 7.6% κάνουν λόγο για χρήση ψηφιακών εργαλείων λιγότερο από μια φορά την εβδομάδα ή μια φορά την εβδομάδα αντίστοιχα.

Πίνακας 14. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία στην εργασία σας

E4	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Λιγότερο από μία φορά την εβδομάδα	17	7.556	7.556	7.556
Μία φορά την εβδομάδα	17	7.556	7.556	15.111
Αρκετές φορές την εβδομάδα	44	19.556	19.556	34.667
Καθημερινά	91	40.444	40.444	75.111
Πολλές φορές την ημέρα	56	24.889	24.889	100.000
Missing	0	0.000		
Total	225	100.000		

Γράφημα 3. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία στην εργασία σας

Στον Πίνακα 15 που ακολουθεί, μελετώνται οι ΤΠΕ που χρησιμοποιούν οι ερωτώμενοι στον χώρο εργασίας τους. Το 28.3% του συνόλου των απαντήσεων σχετίζονται με το ΣΗΔΑΕΔ, το 21.4% με την χρήση αρχείων Microsoft Office και το 12.1% με την χρήση νοσηλευτικού πληροφοριακού συστήματος. Το 10.3% των απαντήσεων σχετίζονται με την χρήση συστήματος διαχείρισης και παραγγελίας φαρμάκων, το 6.8% αφορά την χρήση διαφόρων εξατομικευμένων εφαρμογών και το 5.3% σχετίζονται με την χρήση ηλεκτρονικού φακέλου ασθενούς. Παράλληλα, το 3.4% των απαντήσεων αφορούν τα συστήματα πληροφοριών HIS/RIS/LIS/PACS, οι υπόλοιπες επιλογές καταλαμβάνουν μικρότερα ποσοστά.

Πίνακας 15. Όταν κάνετε χρήση Η/Υ στον χώρο εργασίας σας, συνήθως ποιες ΤΠΕ χρησιμοποιείτε

E5	Frequency	Valid Percent	Cumulative Percent
Δεν κάνω καθόλου χρήση Η/Υ στο χώρο εργασίας μου	2	0.322	0.322
ΣΗΔΑΕΔ	176	28.296	28.617
Σύστημα πληροφοριών HIS/RIS/LIS/PACS	21	3.376	31.994
Χρήση αρχείων Microsoft Office (Word, Excel, Access κ.α)	133	21.383	53.376
Διάφορες εξατομικευμένες εφαρμογές οργάνωσης και διαχείρισης τμημάτων	42	6.752	60.129
Σύστημα διαχείρισης και παραγγελίας φαρμάκων	64	10.289	70.418
Σύστημα λογιστηρίου, διαχείρισης υλικών, οικονομική διαχείρισης	15	2.412	72.830
Ηλεκτρονικός φάκελος ασθενούς	33	5.305	78.135
Νοσηλευτικό πληροφοριακό σύστημα	75	12.058	90.193
Σύστημα διοικητικής πληροφόρησης Μ.Ι.Σ	4	0.643	90.836
Πλατφόρμα διαχείρισης ηλεκτρονικών ραντεβού	13	2.090	92.926
Ηλεκτρονική συνταγογράφηση	15	2.412	95.338
Σύνταξη γνωμάτευσης	11	1.768	97.106
Σύστημα διαχείρισης ασθενών	18	2.894	100.000

Στον Πίνακα 16 διερευνάται η συχνότητα με την οποία οι ερωτώμενοι αναζητούν πληροφορίες για κάθε ένα από τα ακόλουθα θέματα. Οι απαντήσεις δέχονται τιμές από το 1 έως το 5 (1-Καθόλου, 2-Λίγο, 3-Αρκετά, 4-Πολύ, 5-Πάρα πολύ) και η αύξηση του μέσου όρου, ταυτίζεται με αύξηση του επιπέδου στο οποίο οι ερωτώμενοι αναζητούν πληροφορίες για το κάθε θέμα. Αρκετά συχνά οι ερωτώμενοι ψάχνουν πληροφορίες για φάρμακα (3.00) και την επικαιροποίηση γνώσεων και νέων δεξιοτήτων (2.97). Παράλληλα, ανάμεσα στο «Λίγο» και στο «Αρκετά», με τάση προς το δεύτερο, κατατάσσουν την συχνότητα με την οποία ψάχνουν πληροφορίες για τα πρωτόκολλα φροντίδας (2.59) και την συμμετοχή σε προγράμματα δια βίου (2.54). Ταυτόχρονα, στην ίδια κλίμακα, με τάση προς το «Λίγο», οι ερωτώμενοι τοποθετούν την συχνότητα με την οποία αναζητούν πληροφορίες για την υπηρεσιακή τους κατάσταση (2.48), οργανωσιακά θέματα (2.38) και την δημόσια διοίκηση (2.29). Επιπλέον, σε μικρό βαθμό οι ερωτώμενοι αναφέρουν πως αναζητούν πληροφορίες για συναισθηματική υποστήριξη

ασθενών (2.25), για ασφαλιστικά και εργασιακά θέματα (2.09), για στατιστικά στοιχεία (2.07) και για την οικονομία υγείας (2.04). Τέλος, σε μικρό βαθμό οι συμμετέχοντες αναφέρουν πως αναζητούν πληροφορίες για την διεξαγωγή και την παροχή διδακτικού έργου (1.99), ζητήματα ιατρικής ηθικής και δεοντολογίας (1.95) και για πολιτισμικά θέματα (1.82).

Πίνακας 16. Συχνότητα αναζήτησης πληροφοριών για διάφορα θέματα

E6	Valid	Missing	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
Οργανωσιακά θέματα	225	0	2.378	1.215	1	5
Υπηρεσιακή κατάσταση	225	0	2.476	1.13	1	5
Ασφαλιστικά και εργασιακά θέματα	225	0	2.089	1.086	1	5
Δημόσια διοίκηση	225	0	2.293	1.083	1	5
Συμμετοχή σε προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης	225	0	2.542	1.243	1	5
Διεξαγωγή έρευνας και παροχή διδακτικού έργου	225	0	1.987	1.159	1	5
Στατιστικά στοιχεία	225	0	2.067	1.206	1	5
Ζητήματα ιατρικής ηθικής και δεοντολογίας	225	0	1.947	1.125	1	5
Οικονομία υγείας, οικονομική διαχείριση	225	0	2.036	1.191	1	5
Πρωτόκολλα φροντίδας	225	0	2.587	1.402	1	5
Φάρμακα	225	0	2.996	1.571	1	5
Επικαιροποίηση γνώσεων και νέων δεξιοτήτων	225	0	2.969	1.334	1	5
Συναισθηματική υποστήριξη ασθενών	225	0	2.253	1.303	1	5
Πολιτισμικά θέματα	225	0	1.818	1.137	1	5

Στον Πίνακα 17 που ακολουθεί, διερευνώνται οι πηγές πληροφόρησης μέσα από τις οποίες οι ερωτώμενοι αναζητούν πληροφορίες. Πιο συγκεκριμένα, οι τιμές κυμαίνονται από το 1 έως το 5 (1-Καθόλου, 2-Λίγο, 3-Αρκετά, 4-Πολύ, 5-Πάρα πολύ) και όσο αυξάνεται ο μέσος όρος, τόσο πιο συχνά οι ερωτώμενοι αναζητούν πληροφορίες από την κάθε πηγή. Όπως φαίνεται, πολύ οι ερωτώμενοι πληροφορούνται μέσα από τις διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης (3.94), ενώ σε μέτριο βαθμό από τα ΜΜΕ (2.76). Επιπλέον, ανάμεσα στις απαντήσεις «Λίγο» και «Αρκετά», με τάση προς το δεύτερο, βρίσκονται

αναφορικά με το ότι πληροφορούνται από ιστοσελίδες κρατικών φορέων (2.68), τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (2.65), τα έντυπα επιστημονικά περιοδικά (2.55) και τις προϊστάμενες αρχές (2.52). Στην ίδια κλίμακα, με τάση προς το «Λίγο» κατατάσσονται οι ερωτώμενοι ως προς την ενημέρωσή τους μέσα από συνέδρια, ημερίδες και σεμινάρια (2.42). Τέλος, λίγο ενημερώνονται από ηλεκτρονικά περιοδικά (2.19), ιστοσελίδες διεθνών οργανισμών (2.13) και επαγγελματικά και επιστημονικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης (2.06).

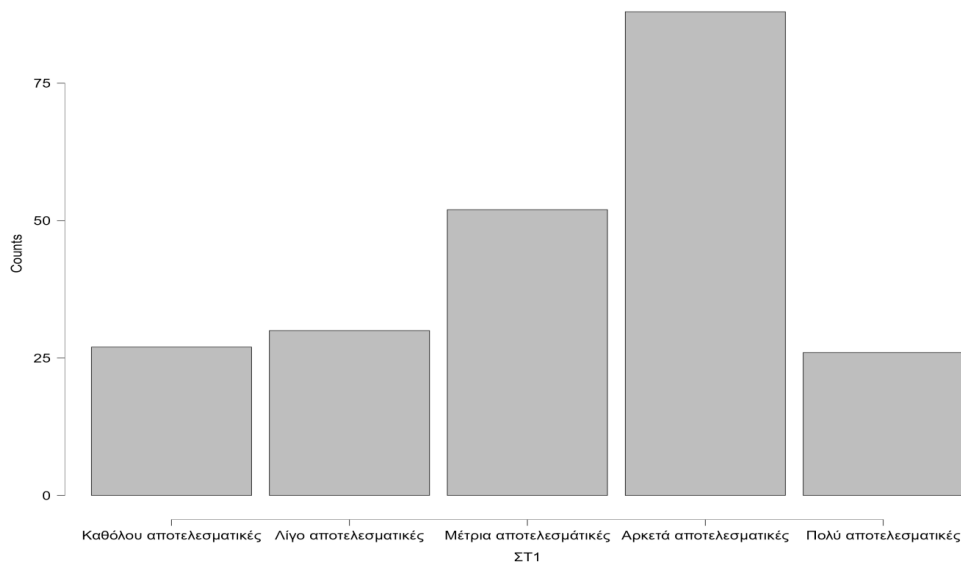
Πίνακας 17. Συχνότητα χρήσης πηγών πληροφόρησης

E7	Valid	Missing	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
Προϊστάμενη αρχή	225	0	2.524	1.173	1	5
Ηλεκτρονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένων	225	0	2.191	1.331	1	5
Ιστοσελίδες διεθνών οργανισμών	225	0	2.133	1.236	1	5
Ιστοσελίδες κρατικών φορέων	225	0	2.689	1.196	1	5
Συνέδρια, ημερίδες και σεμινάρια	225	0	2.427	1.287	1	5
Επαγγελματικά και επιστημονικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης	225	0	2.067	1.206	1	5
Μέσα κοινωνικής δικτύωσης	225	0	2.658	1.334	1	5
Διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης	225	0	3.947	1.168	1	5
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	225	0	2.769	1.268	1	5
Έντυπα επιστημονικά περιοδικά, κλινικά βιβλία και εγχειρίδια	225	0	2.556	1.263	1	5

Στον Πίνακα 18 και το γράφημα 4 που ακολουθεί, διερευνάται η άποψη των ερωτώμενων αναφορικά με την αποτελεσματικότητα των ψηφιακών δεξιοτήτων τους στην εργασία τους. Το 50.7% των ερωτώμενων αναφέρουν πως είναι αρκετά αποτελεσματικές, το 22.2% τις βρίσκουν μέτρια αποτελεσματικές, το 17.8% πολύ αποτελεσματικές και το 7.1% λίγο αποτελεσματικές. Το υπόλοιπο 2.2% ανήκει σε όσους αναφέρουν πως δεν είναι καθόλου αποτελεσματικές.

Πίνακας 18. Πόσο αποτελεσματικές πιστεύετε ότι είναι οι ψηφιακές σας δεξιότητες στη δουλειά σας.

ΣΤ1	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου αποτελεσματικές	5	2.222	2.222	2.222
Λίγο αποτελεσματικές	16	7.111	7.111	9.333
Μέτρια αποτελεσματικές	50	22.222	22.222	31.556
Αρκετά αποτελεσματικές	114	50.667	50.667	82.222
Πολύ αποτελεσματικές	40	17.778	17.778	100.000
Total	225	100.000		

Γράφημα 4. Πόσο αποτελεσματικές πιστεύετε ότι είναι οι ψηφιακές σας δεξιότητες στην εργασία σας

Στον Πίνακα 19 αποτυπώνεται η αξιολόγηση των ερωτώμενων σχετικά με τον ψηφιακό γραμματισμό που κατέχουν. Το 39.1% καταλαμβάνουν όσοι αναφέρουν πως είναι καλός, το 32% κάνουν λόγο για μέτριο και το 21.8% πολύ καλό. Αντίθετα, το 4.4% αναφέρουν πως ο ψηφιακός τους γραμματισμός είναι φτωχός και το 2.7% πολύ φτωχός.

Πίνακας 19. Πως θα βαθμολογούσατε τον ψηφιακό σας γραμματισμό

ΣΤ2	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Πολύ φτωχός	6	2.667	2.667	3.667
Φτωχός	10	4.444	4.444	7.111
Μέτριος	72	32.000	32.000	39.111
Καλός	88	39.111	39.111	78.222
Πολύ καλός	49	21.778	21.778	100.000
Total	225	100.000	100.000	

Μέσα από τον Πίνακα 20 παρουσιάζεται το επίπεδο στο οποίο είναι εξοικειωμένοι με τα ζητήματα απορρήτου και ασφάλειας δεδομένων που σχετίζονται με τα ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία οι συμμετέχοντες. Το 31.6% αναφέρουν πως είναι μέτρια εξοικειωμένοι, το 29.8% αρκετά εξοικειωμένοι και το 20.4% λίγο εξοικειωμένοι. Το 10.2% αντιπροσωπεύουν όσοι είναι πολύ εξοικειωμένοι και το 8% δεν είναι καθόλου εξοικειωμένοι.

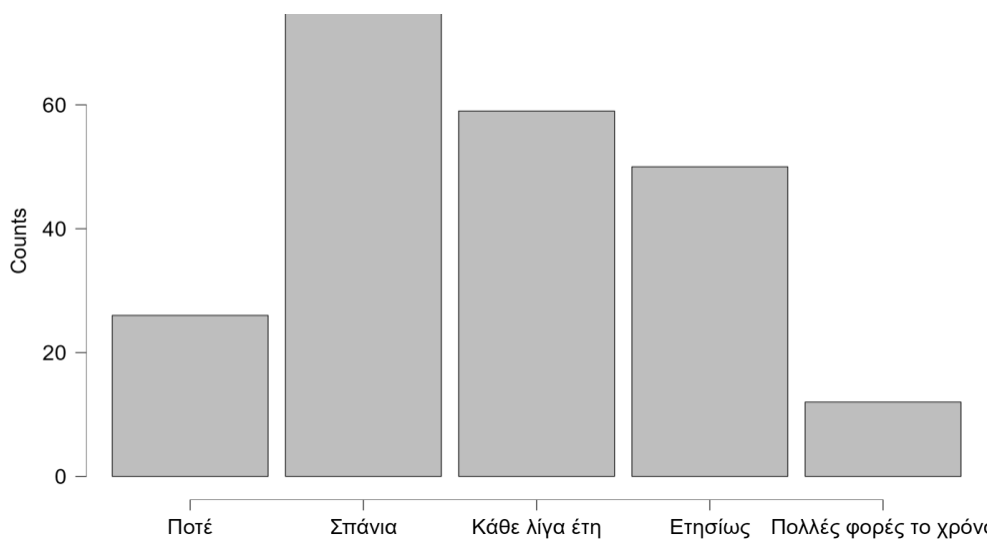
Πίνακας 20. Πόσο εξοικειωμένοι/ες είστε με ζητήματα απορρήτου και ασφάλειας δεδομένων που σχετίζονται με ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία

ΣΤ3	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου εξοικειωμένος/η	18	8,000	8,000	8,000
Λίγο εξοικειωμένος/η	46	20,444	20,444	28,444
Μέτρια εξοικειωμένος/η	71	31,556	31,556	60,000
Αρκετά εξοικειωμένος/η	67	29,778	29,778	89,778
Πολύ εξοικειωμένος/η	23	10,222	10,222	100,000
Total	225	100.000		

Στον Πίνακα 21 και το Γράφημα 5, αναλύεται η συχνότητα με την οποία οι συμμετέχοντες λαμβάνουν εκπαίδευση σχετικά με τα ψηφιακά εργαλεία και την τεχνολογία στην εργασία τους. Το 47.1% αναφέρουν πως κάτι τέτοιο ισχύει σπάνια, το 18.7% κάθε λίγες έτη λαμβάνουν αντίστοιχη εκπαίδευση, το 16.4% ποτέ και το 12% ετησίως. Επιπλέον, μόλις το 5.8% των ερωτώμενων λαμβάνουν τέτοιου είδους εκπαίδευση πολλές φορές το χρόνο.

Πίνακας 21. Πόσο συχνά λαμβάνετε εκπαίδευση σχετικά με τα ψηφιακά εργαλεία και την τεχνολογία στην εργασία σας.

ΣΤ4	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ποτέ	37	16,444	16,444	16,444
Σπάνια	106	47,111	47,111	63,556
Κάθε λίγα έτη	42	18,667	18,667	82,222
Ετησίως	27	12,000	12,000	94,222
Πολλές φορές το χρόνο	13	5,778	5,778	100,000
Total	225	100.000	100.000	

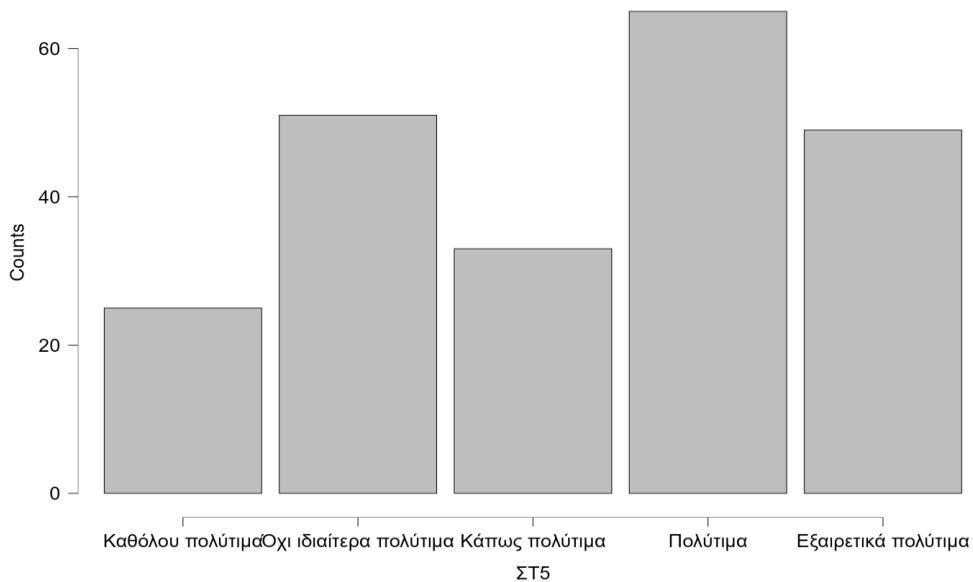

Γράφημα 5. Πόσο συχνά λαμβάνετε εκπαίδευση σχετικά με τα ψηφιακά εργαλεία και την τεχνολογία στην εργασία σας

Μέσα από τον Πίνακα 22 και το Γράφημα 6, παρατίθεται το πόσο πολύτιμα θεωρούν οι ερωτώμενοι ότι είναι τα ψηφιακά εργαλεία και η τεχνολογία για τη δουλειά τους. Το 44% φτάνουν όσοι αναφέρουν πως είναι πολύτιμα, το 36.4% τα χαρακτηρίζει ως εξαιρετικά πολύτιμα και το 15.6% ως κάπως πολύτιμα. Παράλληλα, το 2.2% φτάνουν όσοι αναφέρουν πως δεν είναι ιδιαίτερα πολύτιμα και το 1.8% πως δεν είναι καθόλου πολύτιμα.

Πίνακας 22. Πόσο πολύτιμα πιστεύετε ότι είναι τα ψηφιακά εργαλεία και η τεχνολογία για τη δουλειά σας.

ΣΤ5	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου πολύτιμα	4	1,778	1,778	1,778
Όχι ιδιαίτερα πολύτιμα	5	2,222	2,222	4,000
Κάπως πολύτιμα	35	15,556	15,556	19,556
Πολύτιμα	99	44,000	44,000	63,556
Εξαιρετικά πολύτιμα	82	36,444	36,444	100,000
Total	225	100.000	100.000	

Γράφημα 6. Πόσο πολύτιμα πιστεύεται ότι είναι τα ψηφιακά εργαλεία και η τεχνολογία για τη δουλειά σας.

Μέσα από τον Πίνακα 23 παρουσιάζονται οι τρόποι εκμάθησης σε νέα ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία. Το 27.9% του συνόλου των απαντήσεων αναφέρουν την μάθηση από συναδέλφους, το 20.6% κάνουν λόγο για εκπαίδευση στην εργασία και το 19.6% αναφέρονται στην δοκιμή και λάθος. Οι απαντήσεις που σχετίζονται με τα ηλεκτρονικά σεμινάρια ή τα μαθήματα φτάνουν το 17.2%, το 14.2% ανήκει σε όσους αναφέρουν τα επίσημα προγράμματα κατάρτισης ή εκπαίδευσης και το 0.4% κάνουν λόγο για κάποιον άλλο τρόπο εκμάθησης.

Πίνακας 23. Ποιος είναι συνήθως ο τρόπος εκμάθησής σας σε νέα ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία

ΣΤ6	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Εκπαίδευση στην εργασία	103	9.2	20.6	20.6
Επίσημα προγράμματα κατάρτισης ή εκπαίδευσης	71	6.3	14.2	34.9
Ηλεκτρονικά σεμινάρια ή μαθήματα	86	7.6	17.2	52.1
Μάθηση από συναδέλφους	139	12.4	27.9	80.0
Δοκιμή και λάθος	98	8.7	19.6	99.6
Άλλο	2	0.2	0.4	100.0

Στον Πίνακα 24 παρουσιάζονται τα συναισθήματα των ερωτώμενων ως προς τις ψηφιακές δεξιότητες και την αλφαριθμητισμό τους σε σύγκριση με τους συναδέλφους τους. Το 54.7% των ερωτώμενων αναφέρουν πως αισθάνονται πως οι ψηφιακές δεξιότητες τους είναι σχεδόν το ίδιο συγκριτικά με αυτές των συναδέλφων τους, το 28.9% αναφέρουν πως είναι καλύτερες, το 9.3% πως είναι πολύ καλύτερες και το 6.2% χειρότερες. Επιπλέον, το 0.9% αναφέρουν πως είναι πολύ χειρότερες σε σύγκριση με τους συναδέλφους τους.

Πίνακας 24. Πως νιώθετε τις ψηφιακές σας δεξιότητες και τον αλφαριθμητισμό σας σε σύγκριση με τους συναδέλφους σας

ΣΤ7	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Πολύ χειρότερες	2	0,889	0,889	0,889
Χειρότερες	14	6,222	6,222	7,111
Περίπου το ίδιο	123	54,667	54,667	61,778
Καλύτερες	65	28,889	28,889	90,667
Πολύ καλύτερες	21	9,333	9,333	100,000
Total	225	100.000		

Στη συνέχεια, οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να διερευνήσουν την σημαντικότητα των εμποδίων που αντιμετωπίζουν για να αναπτύξουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες, ώστε να αντλούν τις πληροφορίες που επιθυμούν. Οι απαντήσεις δέχονται τιμές από το 1 έως το 5 (1-Καθόλου, 2-Λίγο, 3-Αρκετά, 4-Πολύ, 5-Πάρα πολύ) και όσο αυξάνεται ο μέσος όρος, τόσο αυξάνεται το επίπεδο στο οποίο οι ερωτώμενοι αντιμετωπίζουν το εκάστοτε εμπόδιο. Όπως φαίνεται, οι ερωτώμενοι αξιολογούν από «Αρκετά σημαντικό» έως «Πολύ σημαντικό» το εμπόδιο της έλλειψης χρόνου (3.25), ανάμεσα στο «Λίγο» και στο «Αρκετά» παρεμποδίζονται από την έλλειψη υπηρεσιών πληροφόρησης (2.99), την αδυναμία πρόσβασης σε

ηλεκτρονικές επιστημονικές βάσεις δεδομένων από τον χώρο εργασίας (2.75), από το κόστος (2.25) καθώς και από το γεγονός ότι οι πληροφορίες βρίσκονται σε ξένες γλώσσες που δεν γνωρίζουν (2.11). Ανάμεσα στο «Καθόλου» και στο «Λίγο» οι ερωτώμενοι τοποθετούν την έλλειψη δεξιοτήτων τους στην αναζήτηση πληροφοριών (1.93) και την έλλειψη εξοικείωσης τους με τον υπολογιστή (1.84). Όλα τα παραπάνω, παρουσιάζονται μέσα από τον Πίνακα 25 που ακολουθεί.

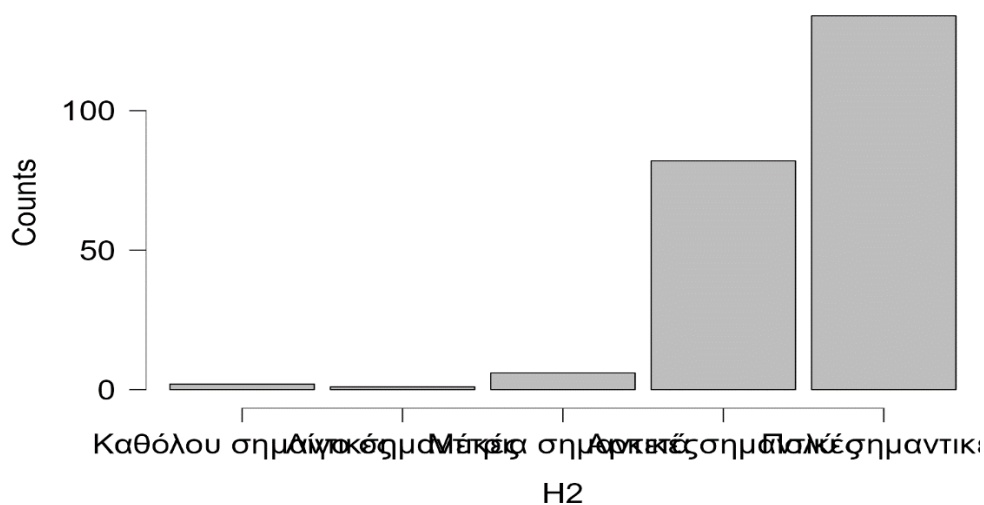
Πίνακας 25. Σημαντικότητα εμποδίων που αντιμετωπίζουν για την ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων

Z1	Valid	Missing	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
Έλλειψη χρόνου	223	2	3.253	1.237	1	5
Έλλειψη υπηρεσιών πληροφόρησης	223	2	2.987	1.083	1	5
Αδυναμία πρόσβασης σε ηλεκτρονικές επιστημονικές βάσεις δεδομένων από το χώρο εργασίας	223	2	2.751	1.330	1	5
Πληροφορίες σε ξένη γλώσσα με αποτέλεσμα τη δυσκολία κατανόησης	223	2	2.111	1.126	1	5
Έλλειψη δεξιοτήτων στην αναζήτηση πληροφοριών	223	2	1.933	0.968	1	5
Κόστος	223	2	2.253	1.174	1	5
Ελλιπής εξοικείωση με ηλεκτρονικούς υπολογιστές	223	2	1.844	1.017	1	5

Στον Πίνακα 26 και το Γράφημα 7, αναλύεται η σημαντικότητα των ψηφιακών δεξιοτήτων και της ψηφιακής παιδείας για τους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας μελλοντικά, με βάση την άποψη των ερωτώμενων. Το 59.6% αναφέρουν πως θα είναι πολύ σημαντικές και το 36.4% αρκετά σημαντικές. Παράλληλα, το 2.7% ανήκει σε όσους τις θεωρούν μέτρια σημαντικές, το 0.9% αναφέρουν πως δεν θα είναι καθόλου σημαντικές και το 0.4% τις χαρακτηρίζουν ως λίγο σημαντικές.

Πίνακας 26. Πόσο σημαντικές πιστεύετε ότι είναι οι ψηφιακές δεξιότητες και η ψηφιακή παιδεία για τους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας στο μέλλον

H2	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου σημαντικές	2	0,889	0,889	0,889
Λίγο σημαντικές	1	0,444	0,444	1,333
Μέτρια σημαντικές	6	2,667	2,667	4,000
Αρκετά σημαντικές	82	36,444	36,444	40,444
Πολύ σημαντικές	134	59,556	59,556	100,000
Total	225	100.000	100.000	

Γράφημα 7. Πόσο σημαντικές πιστεύετε ότι θα είναι οι ψηφιακές δεξιότητες και η ψηφιακή παιδεία για τους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας στο μέλλον

Ακολουθώντας στον Πίνακα 27, διερευνώνται οι προτάσεις των ερωτώμενων αναφορικά με τους τρόπους που μπορεί η υγειονομική περίθαλψη να υποστηρίξει καλύτερα τις ψηφιακές δεξιότητες των εργαζομένων. Το 81% του συνόλου των απαντήσεων αναφέρουν την συνεχή εκπαίδευση και ενημέρωση του προσωπικού από εξειδικευμένους και ειδικούς στον τομέα των ψηφιακών δεξιοτήτων, μέσα από σεμινάρια και ημερίδες. Το 9.5% των απαντήσεων σχετίζονται με τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού και την δωρεάν πρόσβαση σε αυτόν και το διαδίκτυο, το 3.6% στα κίνητρα των υπαλλήλων και το 2.2% στην διαμόρφωση ενιαίου συστήματος διαχείρισης ασθενών. Επιπλέον, το 1.5% των απαντήσεων αναφέρουν την αλλαγή της στάσης της διοίκησης, ενώ η αλλαγή στάσης των

υπαλλήλων, η μείωση της γραφειοκρατίας και η δημιουργία οδηγών χρήσης βασικών συστημάτων καταλαμβάνουν από 0.7% αντίστοιχα.

Πίνακας 27. Πως ο κλάδος της υγειονομικής περίθαλψης θα μπορούσε να υποστηρίξει καλύτερα τις ψηφιακές δεξιότητες των εργαζομένων του

H1	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Συνεχής εκπαίδευση και ενημέρωση προσωπικού	111	16.47	81.02	81.02
Αλλαγή στάσης υπαλλήλων	1	0.15	0.73	81.75
Κίνητρα στους υπαλλήλους	5	0.74	3.65	85.40
Εκσυγχρονισμός εξοπλισμού και δωρεάν πρόσβαση	13	1.93	9.49	94.89
Διαμόρφωση ενιαίου συστήματος διαχείρισης ασθενών	3	0.45	2.19	97.08
Αλλαγή στάσης διοίκησης	2	0.30	1.46	98.54
Μείωση γραφειοκρατίας	1	0.15	0.73	99.27
Δημιουργία οδηγών χρήσης των βασικών συστημάτων	1	0.15	0.73	100.00

Για την απάντηση του πρώτου ερευνητικού ερωτήματος, χρησιμοποιήθηκε ο παραμετρικός έλεγχος t-test για το φύλο και ο μη παραμετρικός έλεγχος Chi-Square για την ανάδειξη πιθανών στατιστικά σημαντικών διαφοροποιήσεων των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι ερωτώμενοι ως προς τα δημογραφικά χαρακτηριστικά. Από τα αποτελέσματα του Πίνακα 28, είναι εμφανές πως αναδεικνύονται 6 στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις.

Πίνακας 28. Διαφοροποιήσεις ως προς τα δημογραφικά χαρακτηριστικά

Εμπόδια στην ανάπτυξη Ψηφιακών δεξιοτήτων	Φύλο	Ηλικιακή ομάδα	Οικογενειακή κατάσταση	Ποιό είναι το ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης που έχετε ολοκληρώσει
Έλλειψη χρόνου	0.801	0.121	0.502	<u>0.011</u>
Έλλειψη υπηρεσιών πληροφόρησης	0.117	0.422	0.333	0.083
Αδυναμία πρόσβασης σε ηλεκτρονικές επιστημονικές βάσεις δεδομένων από το χώρο εργασίας	0.754	0.204	0.121	0.215
Πληροφορίες σε ξένη γλώσσα με αποτέλεσμα τη δυσκολία κατανόησης	<u>0.012</u>	0.163	0.301	<u>0.008</u>
Έλλειψη δεξιοτήτων στην αναζήτηση πληροφοριών	<u>0.001</u>	0.096	0.548	0.152

Κόστος	0.159	0.186	0.181	0.297
Ελλιπής εξοικείωση με ηλεκτρονικούς υπολογιστές	<u>0.000</u>	0.112	0.584	<u>0.031</u>

Στον Πίνακα 29, είναι εμφανές πως οι γυναίκες σε υψηλότερο βαθμό αντιμετωπίζουν εμπόδια στην ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων τους ώστε να αντλούν πληροφορίες λόγω της ξένης γλώσσας των πληροφοριών, την έλλειψη δεξιοτήτων στην αναζήτηση πληροφοριών και την ελλιπή εξοικείωση με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, συγκριτικά με τους άνδρες που αντιμετωπίζουν τις δυσκολίες αυτές σε χαμηλότερο επίπεδο.

Πίνακας 29. Στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς το φύλο

Φύλο		Πληροφορίες σε ξένη γλώσσα με αποτέλεσμα τη δυσκολία κατανόησης	Έλλειψη δεξιοτήτων στην αναζήτηση πληροφοριών	Ελλιπής εξοικείωση με ηλεκτρονικούς υπολογιστές
Ανδρας	N Valid	100	100	100
	Missing	0	0	0
	Mean	1.9000	1.6900	1.5600
	Std. Deviation	1.03962	0.87265	0.84471
Γυναίκα	N Valid	125	125	125
	Missing	0	0	0
	Mean	2.2800	2.1280	2.0720
	Std. Deviation	1.16813	0.99981	1.08640

Στον Πίνακα 30, παρατηρείται πως σε υψηλότερο επίπεδο οι κάτοχοι διδακτορικού αντιμετωπίζουν δυσκολίες έλλειψης χρόνου για να αναπτύξουν τις ψηφιακές δεξιότητες τους ώστε να αντλούν τις πληροφορίες που επιθυμείτε. Παράλληλα, οι απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε υψηλότερο βαθμό αντιμετωπίζουν δυσκολίες με τις ξένες γλώσσες στις οποίες βρίσκονται οι πληροφορίες που αναζητούν και στην έλλειψη εξοικείωσης τους με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Πίνακας 30. Στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς το εκπαιδευτικό επίπεδο

Ποιο είναι το ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης που έχετε ολοκληρώσει		Έλλειψη χρόνου	Πληροφορίες σε ξένη γλώσσα με αποτέλεσμα τη δυσκολία κατανόησης	Ελλιπής εξοικείωση με ηλεκτρονικούς υπολογιστές
Απόφοιτος/η Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	N	Valid	50	50
		Missing	0	0
		Mean	2.8000	2.4200
		Std. Deviation	1.24540	1.34149
Απόφοιτος/η Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	N	Valid	116	116
		Missing	0	0
		Mean	3.4052	2.2586
		Std. Deviation	1.25094	1.10431
Κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου	N	Valid	47	47
		Missing	0	0
		Mean	3.3617	1.6170
		Std. Deviation	1.07188	0.76764
Κάτοχος Διδακτορικού τίτλου	N	Valid	7	7
		Missing	0	0
		Mean	3.5714	1.1429
		Std. Deviation	1.27242	0.37796
Απόφοιτος ΙΕΚ	N	Valid	5	5
		Missing	0	0
		Mean	2.8000	1.6000
		Std. Deviation	1.48324	0.54772

Αναφορικά με το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα, χρησιμοποιήθηκε για άλλη μια φορά ο παραμετρικός έλεγχος t-test, τα αποτελέσματα του οποίου παρουσιάζονται στον Πίνακα 31. Πιο αναλυτικά, αναδεικνύονται 4 στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς την ιδιότητα των εργαζομένων .

Πίνακας 31. Διαφοροποιήσεις ως προς την ιδιότητα (Στρατιωτικό/Πολιτικό προσωπικό) των εργαζομένων

Πηγές Πληροφόρησης	Η ιδιότητα σας είναι
Προιστάμενη αρχή	0.221
Ηλεκτρονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένων	0.465
Ιστοσελίδες διεθνών οργανισμών	0.543
Ιστοσελίδες κρατικών φορέων	0.224
Συνέδρια, ημερίδες και σεμινάρια	<u>0.001</u>
Επαγγελματικά και επιστημονικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης	0.533
Μέσα κοινωνικής δικτύωσης	<u>0.008</u>
Διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης	<u>0.026</u>
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	0.893
Έντυπα επιστημονικά περιοδικά, κλινικά βιβλία και εγχειρίδια	<u>0.007</u>

Στον Πίνακα 32 που ακολουθεί, μελετώνται οι παραπάνω στατιστικά σημαντικές συσχετίσεις. Πιο αναλυτικά, φαίνεται πως όσοι εργάζονται ως πολιτικό προσωπικό πιο συχνά αναζητούν πληροφορίες από συνέδρια, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης και έντυπα επιστημονικά περιοδικά, συγκριτικά με το στρατιωτικό προσωπικό.

Πίνακας 32. Στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς την ιδιότητα

Η ιδιότητα σας είναι		Συνέδρια, ημερίδες και σεμινάρια	Μέσα κοινωνικής δικτύωσης	Διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης	Έντυπα επιστημονικά περιοδικά, κλινικά βιβλία και εγχειρίδια
Πολιτικό προσωπικό	N Valid	60	60	60	60
	Missing	0	0	0	0
	Mean	2.9000	3.0500	4.2333	2.9333
	Std. Deviation	1.21711	1.38301	0.99774	1.44816
Στρατιωτικό προσωπικό	N Valid	165	165	165	165
	Missing	0	0	0	0
	Mean	2.2545	2.5152	3.8424	2.4182
	Std. Deviation	1.27190	1.29071	1.20947	1.16385

7. Συμπεράσματα και μελλοντικές επεκτάσεις.

7.1. Συμπεράσματα.

Η έρευνα επικεντρώνεται στις ψηφιακές δεξιότητες και τον ψηφιακό γραμματισμό των εργαζομένων σε νοσοκομεία και έγινε μελέτη περίπτωσης στο 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαιδεύσεως. Στην έρευνα έλαβαν μέρος συνολικά 225 άτομα. Ακολούθως, οι περισσότεροι ερωτώμενοι είναι υφιστάμενοι και έχουν πολύ καλές ψηφιακές δεξιότητες και είναι αρκετά σίγουροι για την ικανότητα τους να χρησιμοποιήσουν ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία. Ταυτόχρονα, αναδείχθηκε πως πιο συχνά οι συμμετέχοντες για να αποκτήσουν πρόσβαση στο διαδίκτυο χρησιμοποιούν το κινητό τηλέφωνο τους, χρησιμοποιούν καθημερινά ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία στην εργασία τους και χρησιμοποιούν πρώτιστος στον εργασιακό χώρο το Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Αλληλογραφίας Ενόπλων Δυνάμεων (ΣΗΔΑΕΔ). Ακόμη, αναφέρουν σε υψηλότερο βαθμό πως ψάχνουν πληροφορίες για φάρμακα και την επικαιροποίηση γνώσεων και νέων δεξιοτήτων κυρίως μέσα από διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης και πληροφορίες στα ΜΜΕ. Επιπλέον, αναφέρουν πως είναι αρκετά αποτελεσματικές οι ψηφιακές τους δεξιότητες στη δουλειά τους, πως ο ψηφιακός γραμματισμός τους βρίσκεται σε καλό επίπεδο και πως είναι μέτρια εξοικειωμένοι με τα ζητήματα απορρήτου και ασφάλειας δεδομένων που σχετίζονται με τα ψηφιακά εργαλεία και την τεχνολογία.

Στη συνέχεια, παρατηρείται πως οι περισσότεροι ερωτώμενοι σπάνια λαμβάνουν εκπαίδευση σχετικά με τα ψηφιακά εργαλεία και την τεχνολογία στην εργασία τους, ενώ τα θεωρούν πολύτιμα για την εργασία τους. Παράλληλα, πιο συχνός τρόπος εκμάθησης σε νέα ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία είναι η μάθηση από τους συναδέλφους τους, με τους ερωτώμενους να αναφέρουν πως έχουν τις ίδιες ψηφιακές δεξιότητες περίπου με αυτές των συναδέλφων τους. Αντίστοιχα, το πιο ισχυρό εμπόδιο για την ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων για την άντληση πληροφοριών είναι η έλλειψη χρόνου, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτώμενων χαρακτηρίζουν πως θα είναι πολύ σημαντικές οι ψηφιακές δεξιότητες και η ψηφιακή παιδία για τους εργαζομένους μελλοντικά.

Μέσα από το πρώτο ερευνητικό ερώτημα, αναδείχθηκε πως οι γυναίκες σε υψηλότερο βαθμό αντιμετωπίζουν εμπόδια στην ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων τους ώστε να αντλούν πληροφορίες λόγω της ξένης γλώσσας των πληροφοριών, την έλλειψη δεξιοτήτων στην αναζήτηση πληροφοριών και την ελλιπή εξοικείωση με ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Ταυτόχρονα, όσοι είναι κάτοχοι διδακτορικού επισημαίνουν ότι η πιο συχνή αιτία εξαιτίας της οποίας δεν αναπτύσσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες αποτελεί η έλλειψη χρόνου, ενώ η ξένη γλώσσα στην οποία βρίσκονται οι πληροφορίες καθώς και η έλλειψη εξοικείωσης με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές αναφέρουν ως αιτία οι απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Μελετώντας το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα, παρατηρείται πως όσοι εργάζονται ως πολιτικό προσωπικό πιο συχνά αναζητούν πληροφορίες από συνέδρια, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης και έντυπα επιστημονικά περιοδικά, σε σχέση με το στρατιωτικό προσωπικό του οργανισμού υγείας.

7.2. Μελλοντικές επεκτάσεις.

Η παρούσα έρευνα, συνεισφέρει σημαντικά στην αξιολόγηση των ψηφιακών δυνατοτήτων των εργαζομένων στον τομέα της υγείας στην Ελλάδα, προσφέροντας χρήσιμα ευρήματα που πρέπει να ληφθούν υπ' όψη τόσο σε ακαδημαϊκό επίπεδο, όσο και σε πρακτικό επίπεδο, ώστε να δημιουργηθούν προγράμματα κατάρτισης και ενίσχυσης του ψηφιακού εγγραμματισμού των εργαζομένων, με βάση τις αδυναμίες τους. Θα ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρον, αν η παρούσα έρευνα συμπληρωνόταν και από μία ποιοτική έρευνα, με τη μορφή συνεντεύξεων, στην οποία οι εργαζόμενοι θα είχαν την ευκαιρία να αναλύσουν τα εμπόδια ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων που συναντούν, τις δυσκολίες τους αλλά και τις επιθυμίες τους από ένα πρόγραμμα ή σεμινάριο ενίσχυσης ψηφιακού εγγραμματισμού.

7.3. Περιορισμοί.

Έναν βασικό περιορισμό αποτελεί το γεγονός ότι η έρευνα διεξήχθη σε ένα μόνο νοσοκομείο και με την ιδιαιτερότητα ότι το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό εργαζομένων αποτελεί το Στρατιωτικό προσωπικό σε αντίθεση με το πολιτικό προσωπικό. Επιπλέον, ένα μεγάλο ποσοστό από το πολιτικό προσωπικό καταλαμβάνει το έκτακτο επικουρικό προσωπικό, το οποίο προσλήφθηκε τα τελευταία 3 χρόνια για την αντιμετώπιση της πανδημίας (Covid_19). Το προσωπικό αυτό αποτελείται κυρίως από υπαλλήλους με την ειδικότητα του νοσοκόμου/τραυματιοφορέα, δηλαδή από άτομα που δεν έχουν πρόσβαση σε ΤΠΕ στον χώρο εργασίας τους.

Ένας επιπλέον περιορισμός έγκειται στο γεγονός ότι η έρευνα διεξήχθη στο 424 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Εκπαιδύσεως, το οποίο πέρα από δομή υγείας της Βορείου Ελλάδος αποτελεί και Στρατιωτική μονάδα δημιουργώντας αυτομάτως περιοριστικούς όρους στην εξαγωγή των ερωτημάτων και στη σύσταση του ερωτηματολογίου το οποίο αποτέλεσε και το κυριότερο εργαλείο της συγκεκριμένης ποσοτικής έρευνας. Για τον λόγο αυτό δόθηκε μεγάλη βαρύτητα στα ερωτήματα ώστε τα αποτελέσματα που θα προκύπταν να είναι αξιολογήσιμα χωρίς όμως να θίγουν το αξιόμαχο του Στρατού.

Τέλος, το ερωτηματολόγιο μοιράστηκε σε ένα τυχαίο δείγμα 400 εργαζομένων και μάλιστα την περίοδο Ιουνίου - Ιουλίου δηλαδή την περίοδο που αρκετό από το προσωπικό απουσίαζε λόγω καλοκαιρινών αδειών. Στην περίπτωση αυτή δεν είχε οριστεί κάποιο δειγματοληπτικό πλαίσιο και για τον λόγο αυτό πρόκειται για δείγμα ευχέρειας. Από τα 400 ερωτηματολόγια, ανταποκρίθηκαν μόνο τα 225 άτομα, αυτός ο σχετικά μικρός αριθμός περιορίζει την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων με αποτέλεσμα να μην υπάρχει μια πλήρη και ξεκάθαρη εικόνα και τα αποτελέσματα να μην είναι γενικεύσιμα για το σύνολο των επαγγελματιών υγείας.

Βιβλιογραφία

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

Ananiadou, K., & Claro, M. (2009). 21st century skills and competences for new millennium learners in OECD countries. OECD education working papers, no. 41. OECD Publishing (NJ1).

Binkley, M., Erstad, O., Herman, J., Raizen, S., Ripley, M., MillerRicci, M., & Rumble, M. (2012). Defining twenty-first century skills. In P. Griffin & E. Care (Eds.), *Assessment and teaching of 21st century skills: Methods and approach* (pp. 17-66). Dordrecht, the Netherlands: Springer

Claro, M., Preiss, D. D., San Martín, E., Jara, I., Hinostroza, J. E., Valenzuela, S. & Nussbaum, M. (2012). Assessment of 21st century ICT skills in Chile: Test design and results from high school level students. *Computers & Education*, 59(3), 1042-1053.

Gilster, P., & Glister, P. (1997). *Digital literacy* (p. 1). New York: Wiley Computer Pub.

Healthy Europe (2023). Bridging the gap: Digital skills in Health and Care. Retrieved from: [HE_DigitalSkills_final-1.pdf \(healthyeurope.eu\)](https://www.healthyeurope.eu/HE_DigitalSkills_final-1.pdf)

Hecker, I., Spaulding, S., & Kuehn, D. (2021). Digital skills and older workers. Urban Institute, 2021, 1-24.

Hege, I., Tolks, D., Kuhn, S., & Shiozawa, T. (2020). Digital skills in healthcare. *GMS journal for medical education*, 37(6), Doc63. <https://doi.org/10.3205/zma001356>

Jara, I., Claro, M., Hinostroza, J. E., San Martín, E., Rodríguez, P., Cabello, T., Ibieta, A., & Labbé, C. (2015). Understanding factors related to Chilean students' digital skills: A mixed methods analysis. *Computers & Education*, 88, 387-398.

Lankshear, C., & Knobel, M. (2006). *New literacies: Everyday practices and classroom learning*. Open University Press.

Lee, Y.C., Malcein, L.A. and Kim, S.C., 2021. Information and communications technology (ICT) usage during COVID-19: Motivating factors and implications. *International journal of environmental research and public health*, 18(7), p.3571.

Lewin, C., & McNicol, S. (2015). Supporting the development of 21st century skills through ICT. *KEYCIT 2014-Key Competencies in Informatics and ICT*, (7), 181-198.

Pita-Barros, P., Bourek, A., Brouwer, W. and Lehtonen, L., (2019). Assessing the impact of digital transformation of health services. Report of the EXPH (Expert Panel on effective ways of investing in Health). Publications Office of the European Union.

- Siddiq, F., Hatlevik, O. E., Olsen, R. V., Throndsen, I., & Scherer, R. (2016). Taking a future perspective by learning from the past: A systematic review of assessment instruments that aim to measure primary and secondary school students' ICT literacy. *Educational Research Review*, 19, 58-84.
- Solomonidou, Ch. & Stavridou, H. (2001). Design and development of a computer learning environment on the basis of students' initial conceptions and learning difficulties about chemical equilibrium. *Education and Information Technologies*, 6, 5-27.
- Turner, K. H. (2010). Digitalk: A new literacy for a digital generation. *Phi Delta Kappan*, 92(1), 41-46.
- Van Deursen, A. J., & Van Dijk, J. A. (2014). *Digital skills: Unlocking the information society*. Springer.
- Van Laar, E., Van Deursen, A. J., Van Dijk, J. A., & De Haan, J. (2017). The relation between 21st-century skills and digital skills: A systematic literature review. *Computers in human behavior*, 72, 577-588.
- Van Laar, E., Van Deursen, A. J., Van Dijk, J. A., & de Haan, J. (2020). Determinants of 21st-century skills and 21st-century digital skills for workers: A systematic literature review. *Sage Open*, 10(1), 2158244019900176.
- Voogt, J., & Roblin, N. P. (2012). A comparative analysis of international frameworks for 21st century competences: Implications for national curriculum policies. *Open Curriculum Studies*, 44(3), 299-321.

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

Γκίκας, Α. (2021). Ο ψηφιακός γραμματισμός (digital literacy). Ανακτήθηκε από : [Ο ψηφιακός γραμματισμός \(digital literacy\) - ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΞΑΕ \(e-me.edu.gr\)](#)

Καλλίνου, Ε. (2020). Διερεύνηση της παρούσας κατάστασης και προοπτικών ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων στον χώρο της υγείας. Μεταπτυχιακή εργασία. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Κιαουρτζή, Ε. (2020). Ψηφιακές ικανότητες στον χώρο της υγείας: η περίπτωση του διοικητικού και ιατρονοσηλευτικού προσωπικού της Ρόδου. Μεταπτυχιακή εργασία. Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Λιόλιου, Χ. (2021). Ανάλυση συγχρόνων μορφών e-health. Μελέτη περίπτωσης: χρήση συστημάτων ψηφιακής ιχνηλάτησης (digital tracing systems) στην πρόληψη εξάπλωσης covid-19. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. ΕΚΠΑ.

Ματσαγγούρας, Η. (2006). Διδακτικά εγχειρίδια: Κριτική αξιολόγηση γνωσιακής, διδακτικής και μαθησιακής λειτουργίας. Συγκριτική και διεθνής εκπαιδευτική επιθεώρηση, 7, 60-92.

Μητροπούλου, Α. (2015). Η αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας (Doctoral dissertation).

O.I.T. (2023). Digital skills. Retrieved from: [Digital skills | ILO/Cinterfor \(oitcinterfor.org\)](#)

Μουντάκη, Β. (2022). Σύγχρονες προκλήσεις στη δημόσια υγεία. Μελέτη περίπτωσης: Κρατικό Θεραπευτήριο-Γενικό Νοσοκομείο Υγείας Λέρου. Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής.

Παπαδοπούλου, Α. (2022). “Ψηφιακές δεξιότητες και γνώση ηλεκτρονικής υγείας - αξιοποίηση των υπηρεσιών ψηφιακής υγείας στην Ελλάδα”, Διπλωματική εργασία, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

30/5/23, 11:12 π.μ. Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου Εκπαιδεύσεως"

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί ερευνητικό εργαλείο στο πλαίσιο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας του μεταπτυχιακού προγράμματος "Δημόσια Διοίκηση" του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος.

Η συλλογή των δεδομένων γίνεται ανώνυμα και μόνο για στατιστικούς σκοπούς.

Η ειλικρινής απάντηση των ερωτήσεων κρίνεται χρήσιμη και ιδιαίτερα σημαντική για την ορθή εξαγωγή των αποτελεσμάτων.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για την συνεργασία σας.

Με εκτίμηση,
Θεοχάρης Δούρας

A' Μέρος: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. A1. Φύλο

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Άνδρας
 Γυναίκα
 Άλλο

30/5/23, 11:12 π.μ. Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

2. A2. Ηλικιακή ομάδα

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- 18-24
- 25-34
- 35-44
- 45-54
- 55 και άνω

3. A3. Οικογενειακή κατάσταση

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Άγαμος/η
- Έγγαμος/η
- Διαζευγμένος/η
- Χήρος/α

4. A4. Ποιό είναι το ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης που έχετε ολοκληρώσει;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Απόφοιτος/η Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Απόφοιτος/η Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου
- Κάτοχος Διδακτορικού τίτλου
- Άλλο:

Β' Μέρος: ΕΡΓΑΣΙΑ

30/5/23, 11:12 π.μ. Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

5. B1. Η ιδιότητα σας είναι;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

Στρατιωτικό προσωπικό

Πολιτικό προσωπικό

6. B2. Σχέση εργασίας

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

Μόνιμος/η

Συμβασιούχος/α

Άλλο:

7. B3. Χρόνος συνολικής επαγγελματικής εμπειρίας

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

Λιγότερο από 1 χρόνο

1-9 χρόνια

10-19 χρόνια

20-29 χρόνια

30 και περισσότερα χρόνια

8. B4. Χρόνος προϋπηρεσίας στο 424 ΓΣΝΕ

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

Λιγότερο από 1 χρόνο

1-5 χρόνια

6-10 χρόνια

11-15 χρόνια

Περισσότερα από 15 χρόνια

30/5/23, 11:12 π.μ. Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

9. Β5. Υπηρεσία (Τομέας) που εργάζεστε;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ιατρική Παράβλεψη και μετάβαση στην ερώτηση 10
- Νοσηλευτική Παράβλεψη και μετάβαση στην ερώτηση 11
- Διοικητική Παράβλεψη και μετάβαση στην ερώτηση 11
- Τεχνική Παράβλεψη και μετάβαση στην ερώτηση 11
- Άλλο: Παράβλεψη και μετάβαση στην ερώτηση 11

Γ' Μέρος: ΙΑΤΡΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

10. Γ1. Θέση που κατέχετε στο χώρο εργασίας σας.

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Διευθυντής/ρια Κλινικής Παράβλεψη και μετάβαση στην ερώτηση 12
- Επιμελητής/ρια Παράβλεψη και μετάβαση στην ερώτηση 12
- Ειδικευόμενος/η Παράβλεψη και μετάβαση στην ερώτηση 12

Δ' Μέρος: ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ, ΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

11. Δ1. Θέση που κατέχετε στο χώρο εργασίας σας.

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Προϊστάμενος/η Διεύθυνσης
- Προϊστάμενος/η Τμήματος
- Υφιστάμενος/η

Ε' Μέρος: ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

30/5/23, 11:12 π.μ. Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

12. Ε1. Πώς θα αξιολογούσατε τις γενικές σας ψηφιακές δεξιότητες;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ανύπαρκτες
- Λιγιστές
- Μέτριες
- Πολύ καλές
- Άριστες

13. Ε2. Πόσο σίγουροι/ες είστε για την ικανότητά σας να χρησιμοποιείτε ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Καθόλου σίγουρος/η
- Λίγο σίγουρος/η
- Μέτρια σίγουρος/η
- Αρκετά σίγουρος/η
- Πολύ σίγουρος/η

14. Ε3. Ποιο είναι το μέσο που συνήθως χρησιμοποιείτε για να αποκτήσετε πρόσβαση στο διαδίκτυο; (Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μια απαντήσεις)

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- Κινητό τηλέφωνο
- Laptop
- Προσωπικός σταθερός Η/Υ στο σπίτι (Desktop)
- Tablet
- Η/Υ στην εργασία
- Δημόσιος Η/Υ

30/5/23, 11:12 π.μ. Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

15. Ε4. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία στην εργασίας;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Λιγότερο απο μία φορά την εβδομάδα
- Μία φορά την εβδομάδα
- Αρκετές φορές την εβδομάδα
- Καθημερινά
- Πολλές φορές την ημέρα

16. Ε5. Όταν κάνετε χρήση Η/Υ στον χώρο εργασίας σας, συνήθως ποιες ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας) χρησιμοποιείτε; (Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μια απαντήσεις)

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- ΣΗΔΑΕΔ
- Σύστημα πληροφοριών HIS/RIS/LIS/PACS
- Ηλεκτρονικός φάκελος ασθενούς
- Σύνταξη γνωμάτευσης
- Χρήση αρχείων Microsoft Office (Word, Excel, Access κ.α)
- Ηλεκτρονική συνταγογράφηση
- Σύστημα διαχείρισης και παραγγελίας φαρμάκων
- Διάφορες εξατομικευμένες εφαρμογές οργάνωσης και διαχείρισης τμήματος
- Πλατφόρμα διαχείρισης ηλεκτρονικών ραντεβού
- Σύστημα διαχείρισης ασθενών (έκδοσης εισιτηρίων/ εξιτηρίων/δημογραφικά στοιχεία)
- Σύστημα λογιστηρίου, διαχείρισης υλικών, οικονομικής διαχείρισης
- Σύστημα διοικητικής πληροφόρησης Μ.Ι.Σ
- Νοσηλευτικό πληροφοριακό σύστημα

30/5/23, 11:12 π.μ.

Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

17. Ε6. Ως εργαζόμενος/η σε Μονάδα Υγείας (424 Γ.Σ.Ν.Ε), πόσο συχνά αναζητάτε πληροφορίες για τα ακόλουθα;
(όπου 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3= Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ) *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	1	2	3	4	5
Οργανωσιακά θέματα (π.χ. κανονισμός λειτουργίας νοσοκομείου, διαδικασία εισαγωγών, οργανόγραμμα)	☐	☐	☐	☐	☐
Υπηρεσιακή κατάσταση (μισθολογικά θέματα, υπηρεσιακές μεταβολές, μετατάξεις, μητρώο κ.α.)	☐	☐	☐	☐	☐
Ασφαλιστικά – Εργασιακά θέματα (π.χ. για μεταθέσεις, συνταξιο δότηση, μετατάξεις, αποσπάσεις κ.α)	☐	☐	☐	☐	☐
Δημόσια Διοίκηση (π.χ. νομοθεσία, εγκύκλιοι, γνωμοδοτήσεις κ.α.)	☐	☐	☐	☐	☐
Συμμετοχή σε προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης (συνέδρια, σεμινάρια, μεταπτυχιακά, ειδικότητες κ.α.)	☐	☐	☐	☐	☐
Διεξαγωγή έρευνας/ Παροχή διδακτικού έργου (π.χ. για κλινική εκπαίδευση φοιτητών)	☐	☐	☐	☐	☐
Στατιστικά στοιχεία (νοσηρότητα,	☐	☐	☐	☐	☐

https://docs.google.com/forms/d/1i_W5zZYsuN4OkzV7n8lO8zINoKkqTVks-96eVqtUMkVE/edit?pli=1

7/14

30/5/23, 11:12 π.μ.

Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

**επιδημιολογία ,
πιστώσεις κ.α.)**

**Ζητήματα Ιατρικής
Ηθικής και
Δεοντολογίας**

**Οικονομικά Υγείας,
Οικονομική
Διαχείριση
(προϋπολογισμός,
κοστολόγηση κα)**

**Πρωτόκολλα
φροντίδας (π.χ.
ιατρικής,
νοσηλευτικής
φροντίδας κ.α.)**

**Φάρμακα (π.χ.
δραστική ουσία,
δράσεις και δόσεις
φαρμάκων κ.α.)**

**Επικαιροποίηση
Γνώσεων – Νέες
Δεξιότητες**

**Συναισθηματική
υποστήριξη ασθενών
(π.χ. διαχείριση
άγχους, κατάθλιψη
κ.α.)**

**Πολιτισμικά θέματα
(π.χ. ιδιαιτερότητα
φροντίδας ασθενών
με διαφορετική
θρησκεία)**

30/5/23, 11:12 π.μ.

Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

18. Ε7. Ως εργαζόμενος/η σε Μονάδα Υγείας (424 Γ.Σ.Ν.Ε) πόσο συχνά αναζητάτε πληροφορίες στις ακόλουθες πηγές πληροφόρησης;
(όπου 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3= Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ) *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	1	2	3	4	5
Προϊστάμενη αρχή (Υπηρεσία)	☐	☐	☐	☐	☐
Ηλεκτρονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένων (π.χ. μέσω PubMed, Scopus, Medline)	☐	☐	☐	☐	☐
Ιστοσελίδες διεθνών οργανισμών (π.χ. WHO, NIH, CDC, ECDC, EMA, EC)	☐	☐	☐	☐	☐
Ιστοσελίδες κρατικών φορέων (π.χ. Υπουργείο Εθνικής Αμυνας, Υπουργείου Υγείας, ΔΙΑΥΓΕΙΑ, ΕΟΔΥ, ΕΟΦ.)	☐	☐	☐	☐	☐
Συνέδρια- Ημερίδες- Σεμινάρια (ΕΚΔΔΑ)	☐	☐	☐	☐	☐
Επαγγελματικά/ επιστημονικά Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (π.χ. LinkedIn, Researchgate)	☐	☐	☐	☐	☐
Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (π.χ. Facebook, Twitter)	☐	☐	☐	☐	☐
Διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης (π.χ. Google)	☐	☐	☐	☐	☐

https://docs.google.com/forms/d/1i_W5zZYsuN4OkzV7n8lO8zNoKkqTVks-96eVqtUMkVE/edit?pli=1

9/14

30/5/23, 11:12 π.μ.

Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

Μέσα Μαζικής

**Ενημέρωσης
(ΜΜΕ) (π.χ.
τηλεόραση,
ραδιόφωνο, έντυπα
περιοδικά)**

Έντυπα

**επιστημονικά
περιοδικά, Κλινικά
βιβλία- Εγχειρίδια**

ΣΤ' Μέρος: Ψηφιακός γραμματισμός

19. ΣΤ1. Πόσο αποτελεσματικές πιστεύετε ότι είναι οι ψηφιακές σας δεξιότητες στη δουλειά σας;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Καθόλου αποτελεσματικές
 Λίγο αποτελεσματικές
 Μέτρια αποτελεσματικές
 Αρκετά αποτελεσματικές
 Πολύ αποτελεσματικές

20. ΣΤ2. Πώς θα βαθμολογούσατε τον ψηφιακό σας γραμματισμό;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Πολύ φτωχός
 Φτωχός
 Μέτριος
 Καλός
 Πολύ καλός

30/5/23, 11:12 π.μ. Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

21. ΣΤ3. Πόσο εξοικειωμένοι/ες είστε με ζητήματα απορρήτου και ασφάλειας δεδομένων που σχετίζονται με ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Καθόλου εξοικειωμένος/η
 Λίγο εξοικειωμένος/η
 Μέτρια εξοικειωμένος/η
 Αρκετά Εξοικειωμένος/η
 Πολύ εξοικειωμένος/η

22. ΣΤ4. Πόσο συχνά λαμβάνετε εκπαίδευση σχετικά με τα ψηφιακά εργαλεία και την τεχνολογία στην εργασία σας;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ποτέ
 Σπάνια
 Κάθε λίγα έτη
 Ετησίως
 Πολλές φορές το χρόνο

23. ΣΤ5. Πόσο πολύτιμα πιστεύετε ότι είναι τα ψηφιακά εργαλεία και η τεχνολογία για τη δουλειά σας;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Καθόλου πολύτιμα
 Όχι ιδιαίτερα πολύτιμα
 Κάπως πολύτιμα
 Πολύτιμα
 Εξαιρετικά πολύτιμα

30/5/23, 11:12 π.μ. Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

24. ΣΤ6. Ποιος είναι συνήθως ο τρόπος εκμάθησης σας σε νέα ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογία; (Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μια απαντήσεις)

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- Εκπαίδευση στην εργασία
- Επίσημα προγράμματα κατάρτισης ή εκπαίδευσης
- Ηλεκτρονικά σεμινάρια ή μαθήματα
- Μάθηση από συναδέλφους
- Δοκιμή και λάθος
- Άλλος

25. ΣΤ7. Πώς νιώθετε τις ψηφιακές σας δεξιότητες και τον αλφαριθμητισμό σας σε σύγκριση με τους συναδέλφους σας;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Πολύ χειρότερες
- Χειρότερες
- Περίπου το ίδιο
- Καλύτερες
- Πολύ καλύτερες

Ζ' Μέρος: Εμπόδια ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων.

30/5/23, 11:12 π.μ. Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

26. Ζ1. Πόσο σημαντικά είναι τα εμπόδια που αντιμετωπίζετε στο να αναπτύξετε τις ψηφιακές σας δεξιότητες ώστε να αντλείτε την πληροφόρηση που επιθυμείτε; (όπου 1=Καθόλου, 2=Λίγο, 3= Αρκετά, 4=Πολύ, 5=Πάρα Πολύ) *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	1	2	3	4	5
Έλλειψη χρόνου	☐	☐	☐	☐	☐
Έλλειψη υπηρεσιών πληροφόρησης (πχ βιβλιοθήκης)	☐	☐	☐	☐	☐
Αδυναμία πρόσβασης σε ηλεκτρονικές επιστημονικές βάσεις δεδομένων από το χώρο εργασίας	☐	☐	☐	☐	☐
Πληροφορίες σε ξένη γλώσσα με αποτέλεσμα τη δυσκολία κατανόησης	☐	☐	☐	☐	☐
Έλλειψη δεξιοτήτων στην αναζήτηση πληροφοριών	☐	☐	☐	☐	☐
Κόστος	☐	☐	☐	☐	☐
Ελλιπής εξοικείωση με ηλεκτρονικούς υπολογιστές	☐	☐	☐	☐	☐

Η' Μέρος: ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ

30/5/23, 11:12 π.μ. Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός γραμματισμός εργαζομένων σε δομές υγείας. Μελέτη περίπτωσης "424 Γενικού Στρατιωτ...

27. Η1. Πώς πιστεύετε ότι ο κλάδος της υγειονομικής περίθαλψης θα μπορούσε να υποστηρίξει καλύτερα τις ψηφιακές δεξιότητες και τον αλφαριθμητισμό των εργαζομένων του; (Απάντηση ανοιχτού τύπου)

28. Η2. Πόσο σημαντικές πιστεύετε ότι θα είναι οι ψηφιακές δεξιότητες και η ψηφιακή παιδεία για τους εργαζόμενους στον τομέα της υγείας στο μέλλον;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Καθόλου σημαντικές
- Λίγο σημαντικές
- Μέτρια σημαντικές
- Αρκετά Σημαντικές
- Πολύ σημαντικές

Σας ευχαριστώ θερμά για τον πολύτιμο χρόνο σας.

Αυτό το περιεχόμενο δεν έχει δημιουργηθεί και δεν έχει εγκριθεί από την Google.

Google Φόρμες